

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2007 r.

**Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek
organizacyjnych prokuratury**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Część ogólna

Dział I

Organizacja wewnętrzna prokuratur

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 1. Prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury wykonują swoje zadania na podstawie ustawy o prokuraturze i innych ustaw oraz przepisów niniejszego regulaminu.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r., Nr 64, poz. 431, 432 i 433 oraz Nr 73, poz. 484.

§ 2. Właściwość prokuratora bez bliższego określenia oznacza ustalony wewnętrznym podziałem zadań zakres jego czynności w jednostce organizacyjnej prokuratury, do której został powołany.

§ 3. Przepisy regulaminu o przełożonych odnoszą się także do ich zastępców.

§ 4. Artykuły powołane w regulaminie bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, a paragrafy - paragrafy niniejszego regulaminu.

Rozdział 2

Nazwy, tablice i pieczęcie urzędowe prokuratur

§ 5. Nazwy prokuratur, ich ośrodków zamiejscowych oraz wydziałów zamiejscowych Biura do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej określają przepisy wydane na podstawie art. 17 ust. 5 i 6.

§ 6. 1. Na zewnątrz budynku prokuratury umieszcza się w widocznym miejscu tablicę z nazwą prokuratury oraz godłem państwowym.

2. Wewnątrz budynku umieszcza się tablicę informacyjną, wskazującą pełne nazwy komórek organizacyjnych prokuratury oraz ich rozmieszczenie.

§ 7. 1. Prokuratura Krajowa, prokuratury apelacyjne, okręgowe i rejonowe używają pieczęci urzędowych z godłem państwowym i nazwą prokuratury, określonych w obowiązujących przepisach.

2. Odpowiedzialność za posługiwanie się pieczęciami i ich przechowywanie spoczywa na kierownikach sekretariatów.

Rozdział 3

Wewnętrzna struktura prokuratur

Oddział 1

Przepisy ogólne

§ 8. 1. Wewnętrzną organizację powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zwanych dalej prokuraturami, ustalają kierownicy tych jednostek według zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Strukturę organizacyjną prokuratury ustala się w uzgodnieniu z kierownikiem jednostki nadrzędnej.

§ 9. 1. Prokuratorzy wykonują samodzielnie zlecone im czynności na stanowiskach pracy lub samodzielnych stanowiskach pracy, których zakres ustala się rzeczowo lub terytorialnie.

2. Łączenie stanowisk pracy w komórki organizacyjne wskazane jest wówczas, gdy liczba wpływających spraw przekracza możliwości sprawowania bezpośredniego nadzoru nad poszczególnymi stanowiskami pracy przez kierownika jednostki i jego zastępcę.

3. Utworzenie komórki organizacyjnej możliwe jest wówczas, gdy liczba spraw przewidywanych do załatwienia uzasadnia zatrudnienie w niej co najmniej trzech prokuratorów, w przypadku wydziału w prokuraturze apelacyjnej i okręgowej - czterech prokuratorów, a w odniesieniu do funkcjonalnych komórek organizacyjnych - odpowiednio trzech lub czterech pracowników.

§ 10. 1. W Prokuraturze Krajowej tworzy się biura. W ramach biur mogą być tworzone wydziały, w tym zamiejscowe, zespoły i samodzielne stanowiska pracy.

2. Biurami Prokuratury Krajowej kierują dyrektorzy, a wydziałami naczelnicy. W zależności od potrzeb dyrektorzy biur i naczelnicy wydziałów mogą mieć zastępców.

3. W Prokuraturze Krajowej utworzenie wydziału wymaga zatrudnienia co najmniej pięciu pracowników, chyba że względy celowości przemawiają za utworzeniem wydziału o mniejszej obsadzie.

§ 11. 1. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych mogą być tworzone wydziały oraz działy samodzielne bądź wchodzące w skład wydziałów, obejmujące swym zakresem działania problematykę: postępowania przygotowawczego, postępowania sądowego, udziału prokuratora w innych postępowaniach oraz sprawy organizacyjne, kadrowe, ochrony informacji niejawnych, informatyzacji prokuratur i bezpieczeństwa przetwarzania danych oraz finansowo-administracyjne.

2. Wydziałami kierują naczelnicy wydziałów, a działami - kierownicy działów.

§ 12. 1. W prokuraturach rejonowych mogą być tworzone działy lub sekcje samodzielne, bądź wchodzące w skład działów – według kryteriów rzeczowych lub terytorialnych.

2. Działami i sekcjami kierują kierownicy tych komórek, a w prokuraturach o obsadzie nieprzekraczającej 6 prokuratorów – prokurator rejonowy lub jego zastępca.

§ 13. 1. W zarządzeniu o strukturze organizacyjnej określa się - ze wskazaniem zakresu i rodzaju wykonywanych zadań - komórki organizacyjne, samodzielne stanowiska pracy lub stanowiska pracy oraz zakres sprawowanego nad nimi nadzoru przez przełożonego i zwierzchników.

2. Zarządzenie o strukturze organizacyjnej może być wydane łącznie z zarządzeniem o podziale czynności.

3. Odpis zarządzenia o strukturze organizacyjnej przesyła do wiadomości:
- prokurator apelacyjny zarządzenia o strukturze organizacyjnej prokuratury apelacyjnej i podległych prokuratur okręgowych - Prokuraturze Krajowej,
  - prokurator okręgowy - prokuratorowi apelacyjnemu,
  - prokurator rejonowy - prokuratorowi okręgowemu.

Oddział 2

Struktura Prokuratury Krajowej

§ 14. W ramach Prokuratury Krajowej funkcjonują:

- 1) Biuro Prezydialne;
- 2) Biuro Spraw Konstytucyjnych,
- 3) Biuro Postępowania Przygotowawczego;
- 4) Biuro do Spraw Przeszłości Zorganizowanej;
- 5) Biuro Postępowania Sądowego;
- 6) Biuro Obrotu Prawnego z Zagranicą.

§ 15. 1. Do podstawowych zadań Biura Prezydialnego należy:

- 1) opracowywanie programów dotyczących podstawowych kierunków działania prokuratury oraz sprawozdań i informacji z ich wykonania;
- 2) przygotowywanie informacji o charakterze ogólnym dla Sejmu, Senatu, Prezydenta RP, Rady Ministrów i innych organów w zakresie działania prokuratury, przy uwzględnieniu materiałów przedstawionych przez inne biura;
- 3) współdziałanie z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości oraz innym naruszeniom prawa;
- 4) koordynowanie działalności w zakresie realizacji zadań wspólnych dla biur Prokuratury Krajowej oraz wynikających z informatyzacji prokuratury;
- 5) opracowywanie materiałów analitycznych i uogólniających dotyczących stanu przestępczości i praktyki powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- 6) prowadzenie działalności wizytacyjno-lustracyjnej w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury;
- 7) organizowanie posiedzeń Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 8) współdziałanie z Departamentem Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych i Informatyzacji Resortu w zakresie:
  - a) inicjowania i wdrażania nowych technik informatycznych w prokuraturach;
  - b) wdrażania systemu informatycznego prokuratury;
  - c) projektowania aktów normatywnych związanych z funkcjonowaniem ogólnopolskich systemów informatycznych w prokuraturach, a także współpracy z instytucjami zewnętrznymi w zakresie dostępu prokuratur do prowadzonych i projektowanych baz danych;
- 9) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez Prokuratora Krajowego danymi przetwarzanymi w ogólnopolskich systemach informatycznych prokuratur, w tym określanie zasad użytkowania systemów oraz prowadzenie odpowiednich rejestrów i dokonywanie analiz;
- 10) wykonywanie zadań określonych w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej prokuratorów;
- 11) wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań Prokuratora Krajowego;
- 12) udostępnianie informacji publicznej w zakresie właściwości biura, opracowywanie projektów decyzji w tym przedmiocie oraz projektów decyzji odwoławczych;
- 13) dokonywanie analiz obciążenia pracą prokuratorów i pracowników administracyjnych oraz równomierności ich rozmieszczenia i wykorzystania w poszczególnych powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, a także opracowywanie propozycji limitów zatrudnienia prokuratorów oraz wielkości zatrudnienia w innych grupach zawodowych pracowników

- powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w powiązaniu z planowanymi zadaniami rzeczowymi do projektu budżetu resortu na dany rok;
- 14) realizacja zadań związanych z zatrudnianiem urzędników Prokuratury Krajowej – ich uposażeniami, uposażeniami rodzinnymi i innymi świadczeniami;
  - 15) prowadzenie spraw osobowych urzędników Prokuratury Krajowej, w tym prowadzenie dokumentacji osobowej;
  - 16) nadzór nad biurowością i pracą sekretariatu Prokuratury Krajowej.

2. W skład Biura Prezydialnego wchodzi:

- 1) Wydział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 2) Zespół Organizacyjno-Wizytacyjny;
- 3) Zespół do Spraw Kadrowych Urzędników Prokuratury Krajowej;
- 4) Rzecznik Dyscyplinarny Prokuratora Generalnego;
- 5) Rzecznik Prasowy Prokuratora Generalnego.

§ 16. Do podstawowych zadań Biura Spraw Konstytucyjnych należy:

- 1) prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem przez Prokuratora Generalnego jego konstytucyjnych uprawnień do inicjowania kontroli konstytucyjności i legalności aktów normatywnych, w tym zwłaszcza:
  - a) rozpatrywanie i załatwianie prośb obywateli oraz instytucji o wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zbadania konstytucyjności lub legalności danego aktu normatywnego albo konkretnego przepisu;
  - b) przygotowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach konstytucyjności i legalności aktów normatywnych – w sprawach zgłaszanych przez obywateli lub inne podmioty zewnętrzne albo z własnej inicjatywy (na podstawie analizy obowiązujących aktów normatywnych);
- 2) podejmowanie działań związanych z wykonywaniem wynikających z ustawy o Trybunale Konstytucyjnym obowiązków i uprawnień procesowych Prokuratora Generalnego – jako uczestnika postępowania we wszystkich sprawach rozpoznawanych przez Trybunał Konstytucyjny, w tym zwłaszcza:
  - a) przygotowywanie projektów stanowisk Prokuratora Generalnego do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach konstytucyjności i legalności aktów normatywnych – wszczętych na wniosek lub w związku z pytaniem prawnym innego podmiotu – oraz w sprawach skarg konstytucyjnych;

- b) przygotowywanie projektów stanowisk Prokuratora Generalnego w sprawach sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa;
- 3) zapewnienie udziału prokuratorów Prokuratury Krajowej w rozprawach przed Trybunałem Konstytucyjnym, w których – z mocy odrębnych przepisów – nie jest wymagany osobisty udział Prokuratora Generalnego lub jego zastępcy;
- 4) analiza wydawanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeń oraz przedstawianie Prokuratorowi Generalnemu informacji w tym zakresie i wniosków wpływających z orzecznictwa Trybunału dla pracy resortu sprawiedliwości;
- 5) przygotowywanie – dla potrzeb członków kierownictwa Ministerstwa – opinii oraz innych opracowań dotyczących problematyki konstytucyjności aktów normatywnych innych aktów prawnych, a także problematyki funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego i konstytucyjnych aspektów funkcjonowania resortu sprawiedliwości;
- 6) przygotowywanie opinii dotyczących konstytucyjności projektowanych aktów normatywnych, skierowanych do Prokuratury Krajowej w razie zgłoszenia wątpliwości lub sformułowania zastrzeżeń przez inne komórki organizacyjne Ministerstwa.

§ 17. Do podstawowych zadań Biura Postępowania Przygotowawczego, z wyłączeniem spraw dotyczących zwalczania przestępczości zorganizowanej, należy:

- 1) sprawowanie nadzoru procesowego związanego z realizacją uprawnień Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym;
- 2) koordynowanie nadzoru służbowego nad postępowaniem przygotowawczym, sprawowanego przez prokuratury apelacyjne i okręgowe oraz sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego nad wybranymi postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury;
- 3) koordynowanie działalności w zakresie ścigania przestępstw, prowadzonej przez inne organy państwowe;
- 4) kształtowanie praktyki w zakresie zwalczania przestępczości na podstawie badań aktowych, analiz informacji przekazywanych przez prokuratury apelacyjne i okręgowe oraz innych ustaleń biura;
- 5) administrowanie lokalnymi systemami informatycznymi biura wspomagającymi zwalczanie przestępczości oraz prowadzenie analiz z wykorzystaniem danych zawartych w systemach ogólnopolskich w zakresie posiadanych uprawnień.

§ 18.1. Do podstawowych zadań Biura do Spraw Przeszpczości Zorganizowanej należą:

- 1) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa:
  - a) o charakterze terrorystycznym;
  - b) noszące cechy zorganizowanej przestępczości;
  - c) łapownictwa w organach władzy ustawodawczej, organach administracji rządowej, samorządowej, wymiaru sprawiedliwości, ścigania i kontroli;
  - d) inne, które ze względu na wagę sprawy, na podstawie polecenia Prokuratora Krajowego, przekazane zostały do prowadzenia przez Biuro do Spraw Przeszpczości Zorganizowanej;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w sprawach wymienionych w pkt 1, rozstrzyganych w pierwszej i drugiej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym;
- 3) zbieranie i analizowanie informacji oraz materiałów dotyczących przestępczości zorganizowanej, a także opracowywanie na ich podstawie ocen dotyczących kierunków i dynamiki tej przestępczości;
- 4) koordynowanie działalności prokuratury i innych organów państwowych w zakresie ścigania przestępczości zorganizowanej i zwalczania terroryzmu, ścigania przestępczości zorganizowanej, korupcji, prania pieniędzy, handlu ludźmi, produkcji oraz obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi;
- 5) współpraca międzynarodowa w zakresie opracowywania strategii zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz ścigania jej sprawców, współdziałanie z polskim przedstawicielem w Eurojust w zakresie działań prokuratury oraz z przedstawicielami innych organizacji międzynarodowych i ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu;
- 6) koordynowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez wydziały zamiejscowe biura;

- 7) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego w sprawach wskazanych przez Prokuratora Generalnego lub Prokuratora Krajowego;
- 8) wykonywanie czynności związanych z realizacją nadzoru procesowego przez Prokuratora Generalnego w postępowaniu przygotowawczym;
- 9) administrowanie lokalnymi systemami informatycznymi prokuratury wspomagającymi zwalczanie terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, korupcji, prania pieniędzy, handlu ludźmi a także produkcji oraz obrotu środkami odurzającymi i psychotropowymi;
- 10) analiza kryminalna w sprawach należących do zakresu działania biura;
- 11) kształtowanie praktyki ścigania na podstawie prowadzonych analiz i badań w zakresie właściwości biura;
- 12) opiniowanie wniosków kierowanych do Prokuratora Krajowego o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego;
- 13) wykonywanie zadań na podstawie odrębnych przepisów dotyczących realizacji kompetencji Prokuratora Generalnego w zakresie kontroli operacyjnej i innych czynności operacyjno-rozpoznawczych dokonywanych przez uprawnione organy;
- 14) obrót prawny z zagranicą w zakresie spraw prowadzonych w wydziałach zamiejscowych.

2. Zadania określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 14 realizują prokuratorzy w wydziałach zamiejscowych, zaś zadania określone w pkt 3-13 realizują prokuratorzy w zespołach Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej.

3. W skład Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej wchodzi:

- 1) Wydział I Zamiejscowy w Białymstoku;
- 2) Wydział II Zamiejscowy w Gdańsku;
- 3) Wydział III Zamiejscowy w Katowicach;
- 4) Wydział IV Zamiejscowy w Krakowie;

- 5) Wydział V Zamiejscowy w Lublinie;
- 6) Wydział VI Zamiejscowy w Łodzi;
- 7) Wydział VII Zamiejscowy w Poznaniu;
- 8) Wydział VIII Zamiejscowy w Rzeszowie;
- 9) Wydział IX Zamiejscowy w Szczecinie;
- 10) Wydział X w Warszawie;
- 11) Wydział XI Zamiejscowy we Wrocławiu;
- 12) Zespół Koordynacji Postępowań Przygotowawczych, Analiz i Informatyki;
- 13) Zespół Współpracy Międzynarodowej;
- 14) Zespół Kontroli Działań Operacyjnych Organów Ścigania.

§ 19.1. Do podstawowych zadań Biura Postępowania Sądowego należy:

- 1) oddziaływanie na praktykę oskarżycielską powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury m.in. przez opracowywanie wyników badań problematyki kasacyjnej i kierowanie pism instrukcyjnych do prokuratur apelacyjnych;
- 2) opracowywanie opinii prawnych, w zakresie postępowania sądowego;
- 3) udział w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, udział w posiedzeniu składu Siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, udział w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie, w której skargę kasacyjną wniósł prokurator Prokuratury Krajowej lub strona - jeżeli w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji brał udział prokurator oraz udział w postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym w sprawie, w której skargę wniósł prokurator Prokuratury Krajowej oraz w sprawie dotyczącej decyzji wydanej w postępowaniu administracyjnym, w którym udział zgłosił prokurator Prokuratury Krajowej;
- 4) opracowywanie projektów wniosków Prokuratora Generalnego do Sądu Najwyższego i do Naczelnego Sądu Administracyjnego o podejmowanie uchwał mających na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie oraz opracowywanie wniosków zawierających propozycje rozstrzygnięć zagadnień prawnych w sprawach nadesłanych przez Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny;

- 5) opracowywanie projektów stanowisk w sprawach cywilnych, w których Sąd Najwyższy zobowiązał Prokuratora Generalnego do zajęcia na piśmie stanowiska co do skargi kasacyjnej wniesionej przez stronę i odpowiedzi na skargę;
- 6) rozpoznawanie wniosków prokuratorów o wniesienie kasacji w sprawach karnych i opracowywanie w tych sprawach projektów kasacji Prokuratora Generalnego lub pism uzasadniających decyzje o odmowie wniesienia kasacji;
- 7) udział w posiedzeniach Sądu Najwyższego w składach zwykłych i powiększonych dotyczących zagadnień prawnych w sprawach karnych i cywilnych oraz w posiedzeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznającego zagadnienia prawne;
- 8) opracowywanie projektów sprzeciwów od decyzji wydanych przez ministrów, skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzje nie uwzględniające sprzeciwu Prokuratora Generalnego, skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczeń wojewódzkiego sądu administracyjnego w tej kategorii spraw oraz innych środków prawnych zastrzeżonych do kompetencji Prokuratora Generalnego;
- 9) rozpatrywanie skarg kwestionujących stanowisko prokuratur apelacyjnych zajmowane w sprawach przed sądami administracyjnymi i związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu administracyjnym;
- 10) udzielanie pomocy instruktażowej prokuratorom apelacyjnym;
- 11) prowadzenie spraw związanych z postępowaniem o ułaskawienie;
- 12) opracowywanie projektów kasacji od orzeczeń sądów powszechnych w sprawach karnych i nieletnich rozpoznawanych na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego;
- 13) koordynowanie spraw związanych z udziałem prokuratora w postępowaniu wykonawczym;
- 14) współdziałanie z Centralnym Zarządem Służby Więziennej i innymi właściwymi organami w zakresie udziału prokuratora w postępowaniu wykonawczym;
- 15) rozpatrywanie skarg i wniosków związanych z postępowaniem sądowym w zakresie kompetencji biura;
- 16) administrowanie lokalnymi systemami informatycznymi biura oraz prowadzenie analiz z wykorzystaniem danych zawartych w systemach ogólnopolskich w zakresie posiadanych uprawnień.

2.W skład Biura Postępowania Sądowego wchodzi:

- 1) Zespół Postępowania Sądowego w Sprawach Karnych;

- 2) Zespół Kasacji;
- 3) Zespół do Spraw Cywilnych i Administracyjnych;
- 4) Wydział do Spraw Ułaskawień.

§ 20. 1. Do podstawowych zadań Biura Obrotu Prawnego z Zagranicą należy:

- 1) analiza formalna, ekspedycja i nadzorowanie realizacji kierowanych za granicę wniosków o pomoc prawną w sprawach karnych prowadzonych w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury i w innych uprawnionych organach;
- 2) nadzorowanie i koordynacja realizacji wniosków o pomoc prawną kierowanych bezpośrednio do organów państw obcych i nadzór nad realizacją wniosków o pomoc prawną nadsyłanych do Polski z zagranicy;
- 3) nadzorowanie i koordynacja działań podejmowanych przez powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w zakresie realizacji i wdrażania procedur związanych z europejskimi nakazami aresztowania;
- 4) nadzorowanie postępowań ekstradycyjnych realizowanych w Polsce, przygotowywanie projektów decyzji ekstradycyjnych Ministra Sprawiedliwości oraz ekspediowanie wniosków ekstradycyjnych i monitorowanie postępowań wszczynanych w tych sprawach za granicą;
- 5) współpraca z organami Rady Europy i Unii Europejskiej w zakresie zwalczania przestępczości, w tym sporządzanie opinii, sprawozdań i innych opracowań w związku z inicjatywą legislacyjną tych organów;
- 6) koordynacja i nadzór formalnoprawny czynności związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem międzynarodowych zespołów śledczych;
- 7) współpraca z Europejskim Urzędem do Zwalczania Przepływów Finansowych na szkodę Unii Europejskiej (OLAF), z wyłączeniem zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. W skład Biura Obrotu Prawnego z Zagranicą wchodzi:

- 1) Zespół Koordynacji Obrotu Prawnego z Zagranicą;
- 2) Zespół Koordynacji Obrotu Prawnego z Zagranicą w Sprawach Przestępczości Zorganizowanej;
- 3) Samodzielne Stanowisko do Spraw Protokolarnych;

- 4) Samodzielne Stanowisko do Spraw Kontaktów z organami Rady Europy i Unii Europejskiej.

Oddział 3

Struktura organizacyjna prokuratury apelacyjnej i prokuratury okręgowej

§ 21.1. W ramach prokuratury apelacyjnej mogą być tworzone następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział I Organizacyjny;
- 2) Wydział II Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział III Budżetowo-Administracyjny ;
- 4) Wydział IV lub Samodzielny Dział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 5) Samodzielny Dział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

§ 22.1. Do podstawowych zadań Wydziału I Organizacyjnego należą sprawy:

- 1) organizacyjne i kadrowe;
- 2) przygotowywania posiedzeń zgromadzenia prokuratorów i kolegium prokuratury apelacyjnej;
- 3) wizytacji i lustracji prokuratur okręgowych i rejonowych oraz koordynacji działań w tym zakresie, a także innych o charakterze kontrolnym i analitycznym w sferze postępowania karnego i działalności pozakarnej w okręgu prokuratury apelacyjnej;
- 4) szkoleń prokuratorów, aplikantów i urzędników;
- 5) działalności rzecznika dyscyplinarnego;
- 6) sprawozdawczości i statystyki;
- 7) skarg i wniosków;
- 8) kontaktów z prasą;
- 9) udostępniania informacji publicznej;
- 10) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu.

2. Do zadań Wydziału I Organizacyjnego należy również:

- 1) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego zleconego przez prokuratora apelacyjnego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych;
- 2) sprawowanie - w szczególnie uzasadnionych przypadkach – zwierzchniego nadzoru służbowego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych;
- 3) sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego;
- 4) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych.

3. W ramach Wydziału I Organizacyjnego może być utworzony dział nadzoru do realizacji zadań, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 - 4.

§ 23. Do podstawowych zadań Wydziału II Postępowania Sądowego należą sprawy:

- 1) udziału prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem apelacyjnym w sprawach karnych;
- 2) udziału prokuratorów w postępowaniu odwoławczym przed sądem apelacyjnym w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych i gospodarczych;
- 3) udziału prokuratorów w postępowaniu przed sądami administracyjnymi;
- 4) nadzoru nad udziałem prokuratorów prokuratur okręgowych i rejonowych w postępowaniu przed sądem i innymi organami;
- 5) prowadzenia kartoteki orzecznictwa sądu apelacyjnego.

§ 24.1. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należą sprawy związane z wykonywaniem budżetu prokuratury apelacyjnej, w tym:

- 1) finansowo-księgowe;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) administracyjno-gospodarcze;
- 4) socjalno-bytowe.

2. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należy również obsługa finansowo-administracyjna wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, w tym:

- 1) opracowywanie, w porozumieniu z naczelnikiem wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, projektu planu finansowego oraz planu finansowego tego wydziału na dany rok budżetowy na podstawie informacji dysponenta głównego o kwotach dochodów i wydatków, w terminach określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie a także włączeniu go do projektu planu finansowego i do planu finansowego prokuratury apelacyjnej;
- 2) przedstawienie naczelnikowi wydziału zamiejscowego Biura określonego w pkt 1 do akceptacji projektowanych zmian w planie finansowym tego wydziału;
- 3) pokrywanie wydatków związanych z funkcjonowaniem wydziału zamiejscowego Biura ujętych w planie finansowym wydziału, po uprzedniej akceptacji operacji (zdarzenia) przez naczelnika tego wydziału;
- 4) dokonywanie w porozumieniu z naczelnikiem wydziału zamiejscowego Biura, w oparciu o przyjęty plan finansowy zakupów towarów i usług na potrzeby tego wydziału, z zachowaniem przepisów ustawy o finansach publicznych i ustawy – Prawo zamówień publicznych;
- 5) wyodrębnienie w ewidencji księgowej prokuratury apelacyjnej, w ewidencji szczegółowej, na kontach pomocniczych, operacji (zdarzeń) dotyczących zrealizowanych dochodów i wydatków oraz kosztów wydziału zamiejscowego Biura;
- 6) sporządzanie miesięcznych informacji z wykonania planu wydatków wydziału zamiejscowego Biura, w terminach określonych dla sprawozdawczości budżetowej w przepisach wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych oraz przekazywanie ich naczelnikowi wydziału i Departamentowi Budżetu i Majątku Skarbu Państwa w Ministerstwie Sprawiedliwości.

3. Wydziałem kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.

§ 25. Do zadań Wydziału IV lub Samodzielnego Działu do Spraw Informatyzacji i Analiz należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora apelacyjnego danymi w systemach informatycznych;
- 2) koordynowanie wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych;

- 3) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 4) zapewnienie technicznej obsługi czynności związanych z zastosowaniem w postępowaniu karnym technik informatycznych;
- 5) kontrolowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze apelacyjnej i prokuraturach okręgowych;
- 6) wykonywanie analizy kryminalnej;
- 7) koordynowanie szkolenia w zakresie informatyzacji na terenie okręgu apelacji;
- 8) prowadzenie strony internetowej prokuratury apelacyjnej;
- 9) udostępnianie informacji publicznej;
- 10) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej;
- 11) wykonywanie innych zadań związanych z informatyzacją prokuratur.

§ 26. W prokuraturze okręgowej mogą być tworzone następujące komórki organizacyjne:

- 1) Wydział I Organizacyjny;
- 2) Wydział II Postępowania Sądowego;
- 3) Wydział III Budżetowo-Administracyjny;
- 4) Wydział IV lub Samodzielny Dział do Spraw Informatyzacji i Analiz;
- 5) Wydział V Śledczy;
- 6) Wydział VI do Spraw Przestępczości Gospodarczej;
- 7) Samodzielny Dział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

§ 27.1. Do podstawowych zadań Wydziału I Organizacyjnego należą sprawy:

- 1) organizacyjne i kadrowe;
- 2) szkoleń prokuratorów i urzędników oraz aplikantów – w prokuraturach okręgowych, którym powierzono prowadzenie zajęć seminaryjnych dla aplikantów prokuratorskich;

- 3) przeprowadzanie – w uzgodnieniu z jednostką nadrzędną – wizytacji, lustracji i analiz w sferze postępowania karnego i działalności pozakarnej prokuratur rejonowych;
- 4) skarg i wniosków;
- 5) sprawozdawczości i statystyki;
- 6) kontaktów z prasą;
- 7) udostępniania informacji publicznej;
- 8) nadzoru nad biurowością i pracą sekretariatu.

2. Do zadań Wydziału I Organizacyjnego należy również:

- 1) sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego zleconego przez prokuratora okręgowego nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach rejonowych;
- 2) sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego;
- 3) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych;
- 4) obrót prawny z zagranicą.

3. W ramach Wydziału I Organizacyjnego może być utworzony dział nadzoru do realizacji zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 1 – 4.

§ 28. Do zadań Wydziału II Postępowania Sądowego należy:

- 1) udział prokuratorów w postępowaniu przed sądem okręgowym w sprawach karnych, cywilnych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych, gospodarczych oraz w sprawach o wykroczenia;
- 2) nadzór nad udziałem prokuratorów prokuratur rejonowych w postępowaniu przed sądem;
- 3) udział prokuratorów w postępowaniu administracyjnym, przed sądami administracyjnymi oraz w innych postępowaniach;
- 4) udział prokuratorów przed sądem w postępowaniu wykonawczym i w postępowaniu o ułaskawienie.

§ 29.1. Do zadań Wydziału III Budżetowo-Administracyjnego należą sprawy związane z wykonywaniem budżetu prokuratury okręgowej i podległych jej jednostek w tym:

- 1) finansowo-księgowe;
- 2) zamówień publicznych;
- 3) administracyjno-gospodarcze;
- 4) socjalno-bytowe.

2. W ewidencji księgowej prokuratury okręgowej wyodrębnia się ewidencję szczegółową, konta pomocnicze i operacje (zdarzenia) dotyczące realizowanych dochodów i wydatków oraz kosztów podległych prokuratur rejonowych.

3. Wydziałem kieruje dyrektor finansowo-administracyjny. Funkcji dyrektora finansowo-administracyjnego nie może pełnić, pozostający w strukturze tego wydziału, główny księgowy.

§ 30. Do zadań Wydziału IV lub Samodzielnego Działu do Spraw Informatyzacji i Analiz należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z administrowaniem przez prokuratora apelacyjnego danymi w systemach informatycznych;
- 2) koordynowanie wprowadzania do praktyki w prokuraturach okręgowych ogólnopolskich oraz lokalnych systemów informatycznych;
- 3) prowadzenie stanowiska dostępowego do Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
- 4) zapewnienia technicznej obsługi czynności związanych z zastosowaniem w postępowaniu karnym technik informatycznych;
- 5) kontrolowanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz ochrony danych osobowych w prokuraturze apelacyjnej i prokuraturach okręgowych;
- 6) wykonywanie analizy kryminalnej;
- 7) prowadzenie szkoleń w zakresie informatyzacji;
- 8) prowadzenie strony internetowej prokuratury okręgowej;
- 9) obsługa Biuletynu Informacji Publicznej;
- 10) wykonywanie innych zadań związanych z informatyzacją prokuratur.

§ 31. Do zadań Wydziału V Śledczego należy:

- 1) prowadzenie śledztw własnych i nadzorowanie śledztw powierzonych innym organom w sprawach o poważne przestępstwa o charakterze kryminalnym;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w tych sprawach rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.

§ 32. Do zadań Wydziału VI do Spraw Przestępczości Gospodarczej należy:

- 1) prowadzenie śledztw własnych i nadzorowanie śledztw powierzonych innym organom w sprawach o poważne przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, przestępstwa skarbowe i inne przestępstwa o charakterze gospodarczym;
- 2) udział prokuratorów w postępowaniu sądowym w tych sprawach rozstrzyganych w pierwszej instancji oraz w toku czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym.

§ 33.1. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych mogą być utworzone Samodzielne Działy do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych obejmujące zakresem swego działania: ochronę wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych lub przechowywanych informacji niejawnych.

2. W skład samodzielnego działu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi również kancelaria tajna, której organizację i zasady działania określają odrębne przepisy. W razie potrzeby w prokuraturze rejonowej można utworzyć oddział kancelarii tajnej prokuratury okręgowej.

3. Samodzielnym działem, o którym mowa w ust. 1, kieruje pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych, podlegający bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej prokuratury.

4. Pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych prokuratury okręgowej obejmuje zakresem swego działania prokuratury rejonowe wchodzące w skład prokuratury okręgowej.

§ 34. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych wykonywanie zadań w zakresie obronności państwa, zgodnie z przepisami ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i innych ustaw, należy do starszego inspektora do spraw obronnych, który podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej prokuratury.

§ 35.1. W prokuraturze apelacyjnej i okręgowej, w której nie utworzono wydziałów lub utworzono niektóre z nich, zadania przewidziane dla wydziałów wykonywane są w działach: samodzielnych, bądź wchodzących w skład wydziałów lub przez prokuratorów (pracowników) zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy bądź stanowiskach pracy.

2. W prokuraturach apelacyjnych i okręgowych do zakresu działania komórek wykonujących zadania z zakresu organizacji pracy należą także zadania, które nie są objęte właściwością innych komórek organizacyjnych tych jednostek.

§ 36. W prokuraturze okręgowej, w której utworzono ośrodek zamiejscowy, funkcję kierownika ośrodka pełni zastępca prokuratora okręgowego.

Oddział 4

Struktura organizacyjna prokuratury rejonowej

§ 37. Jeżeli terytorialny zakres działania prokuratury obejmuje obszar właściwości należący do dwóch lub więcej sądów rejonowych, działy terytorialne lub stanowiska pracy tworzy się dla spraw karnych oddzielnie z obszaru właściwości każdego z tych sądów.

§ 38. W działach o obsadzie przekraczającej 12 prokuratorów mogą być tworzone sekcje do prowadzenia określonego rodzaju spraw lub dla spraw z terenu określonych gmin.

§ 39. 1. W prokuraturze rejonowej o obsadzie przekraczającej 10 prokuratorów wydziela się stanowisko pracy albo tworzy sekcję lub dział do prowadzenia śledztw.

2. W prokuraturach rejonowych o mniejszej obsadzie prokuratorskiej, niż określona w ust. 1, wydzielenie stanowiska pracy do prowadzenia śledztw uzależnione jest od liczby wpływających spraw karnych wymagających prowadzenia ich w formie śledztwa.

§ 40. Wydzielenie stanowiska pracy lub utworzenie działu do spraw: cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych oraz administracyjnych może nastąpić, gdy uzasadnia to liczba wpływających wniosków w tych sprawach, wymagających ingerencji prokuratora.

§ 41. Prokurator okręgowy po zasięgnięciu opinii zainteresowanych prokuratorów rejonowych może utworzyć międzyrejonowy dział specjalistyczny lub sekcję w jednej prokuraturze rejonowej do załatwiania określonego rodzaju spraw z terenu sąsiadujących prokuratur rejonowych.

§ 42. 1. W prokuraturze rejonowej o obsadzie nieprzekraczającej 10 prokuratorów funkcje kierownicze wykonują prokurator rejonowy i jego zastępca, także wówczas, gdy w prokuraturze utworzono dział.

2. W prokuraturach o obsadzie przekraczającej 10 prokuratorów, jeżeli działami nie kierują prokurator rejonowy i jego zastępca, komórkami tymi kierują powołani kierownicy działów.

§ 43. 1. Ośrodkiem zamiejscowym prokuratury rejonowej kieruje kierownik tego ośrodka, który jednocześnie pełni funkcję zastępcy prokuratora rejonowego.

2. W ośrodku zamiejscowym nie tworzy się działów.

Oddział 5

Sekretariat

§ 44. W każdej prokuraturze działa sekretariat wykonujący prace kancelaryjno-biurowe i pomocnicze w sprawach załatwianych przez prokuratorów lub – w zleconym zakresie - przewidziane w ustawach czynności formalnoprawne, które nie są zastrzeżone do wyłącznej kompetencji prokuratora. W wypadku lokalizacji komórki organizacyjnej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury wyższego stopnia w siedzibie powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury niższego stopnia, obsługę kancelaryjno-biurową danej komórki i jednostki może wykonywać sekretariat jednostki niższego stopnia – na mocy zarządzenia kierownika jednostki wyższego stopnia.

Rozdział 4

Organizacja pracy prokuratur

§ 45. 1. Prokurator, wykonując samodzielnie czynności określone w ustawach, jest odpowiedzialny za prawidłowość i terminowość tych czynności, a zwłaszcza za treść i formę postanowień, zarządzeń i innych pism procesowych oraz rzetelność ustnych sprawozdań i ścisłość informacji.

2. Prokurator podpisuje sporządzone przez siebie pisma z zakresu zleconych mu czynności, jeżeli przepisy regulaminu lub wewnętrznego podziału czynności

nie stanowią inaczej. Każde pismo sporządzone przez prokuratora powinno zawierać jego imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz datę.

§ 46.1. Żądanie, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy, prokurator może zgłosić w terminie 3 dni od dnia otrzymania pisemnego polecenia, żądanie zaś określone w art. 8 ust. 3 ustawy – w terminie 3 dni od dnia doręczenia uzasadnienia tego polecenia.

2. Stanowisko prokuratora przełożonego zajęte w związku z żądaniem, o którym mowa w art. 8 ust. 3, powinno być wyrażone na piśmie w terminie 3 dni od dnia otrzymania żądania.

§ 47. Prokurator przełożony, który nie uwzględnił żądania prokuratora zmiany polecenia lub wyłączenia go od wykonania czynności albo od udziału w sprawie, przejmuje odpowiedzialność służbową za treść czynności; prokurator występujący z żądaniem obowiązany jest wykonać polecenie.

§ 48. 1. Prokurator przełożony (nadrzędny), wydając polecenie, powinien zachować drogę służbową. Zachowanie takiej drogi obowiązuje również w korespondencji z prokuratorem przełożonym (nadrzędnym).

2. Jeżeli jednak polecenie zostało wydane z pominięciem drogi służbowej, prokurator wykonujący je zawiadamia o tym bezpośredniego zwierzchnika.

§ 49. Jeżeli po wydaniu polecenia, a przed jego wykonaniem lub podczas wykonywania nastąpi istotna zmiana ustaleń faktycznych, uzasadniająca potrzebę wydania odmiennego polecenia, prokurator wykonujący polecenie niezwłocznie informuje o tym przełożonego lub zwierzchnika, a gdy nie jest to możliwe - wykonuje polecenie z uwzględnieniem powstałej zmiany lub odstępuje od wykonania, informując o tym natychmiast wydającego polecenie.

§ 50. Zastępowanie się prokuratorów przy wykonywaniu czynności określonych w podziale ich zadań wymaga zgody zwierzchnika, a w wypadkach niecierpiących zwłoki - bezzwłocznego powiadomienia go o tym, po wykonaniu czynności.

§ 51. Przed przekazaniem sprawy według właściwości innej jednostce organizacyjnej prokuratury należy dokonać czynności niecierpiących zwłoki.

§ 52. 1. W razie potrzeby dokonania czynności w okręgu działania innej prokuratury, można zwrócić się do niej o udzielenie pomocy prawnej.

2. We wniosku o udzielenie pomocy prawnej należy określić czynności, jakie mają być dokonane, oraz wskazać okoliczności wymagające wyjaśnienia. Do wniosku powinny być dołączone niezbędne odpisy akt sprawy. Akta lub odpowiednią ich część przesyła się tylko w razie istotnej potrzeby, mając na uwadze, aby nie hamowało to toku postępowania.

3. Prokurator wezwany do udzielenia pomocy prawnej powinien bezzwłocznie dokonać czynności, tak aby nie zachodziła konieczność ich powtarzania lub uzupełniania, a także z własnej inicjatywy wykonać inne niezbędne czynności.

4. Jeżeli zleconych czynności nie można wykonać w ciągu 14 dni, należy bezzwłocznie zawiadomić właściwego prokuratora o przyczynie zwłoki, z podaniem terminu wykonania czynności.

§ 53. 1. Zawiadomienie o odmowie lub częściowej odmowie uwzględnienia pisma lub wniosku należy wysłać zainteresowanemu bezzwłocznie, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługujących mu uprawnieniach.

2. Jeżeli pismo lub wniosek pochodzi od osoby nie będącej w stanie dochodzić swych praw, prokurator, gdy nie jest obowiązany do podjęcia działania z urzędu, powinien rozważyć możliwość udzielenia tej osobie pomocy prawnej lub zainteresować właściwą instytucję potrzebą udzielenia takiej pomocy.

§ 54. 1. W korespondencji między jednostkami organizacyjnymi prokuratury obowiązują następujące zasady:

- 1) prokurator apelacyjny podpisuje pisma do Prokuratora Generalnego, do dyrektora biura Prokuratury Krajowej oraz do dyrektora departamentu (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości; inne pisma do Ministerstwa Sprawiedliwości może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury apelacyjnej;
- 2) prokurator okręgowy podpisuje pisma do prokuratora apelacyjnego oraz naczelnika wydziału prokuratury apelacyjnej; inne pisma do prokuratury apelacyjnej może podpisywać naczelnik wydziału prokuratury okręgowej;
- 3) prokurator rejonowy podpisuje pisma do prokuratora okręgowego oraz naczelnika wydziału prokuratury okręgowej; inne pisma do prokuratury okręgowej może podpisywać kierownik działu lub sekcji prokuratury rejonowej, jeżeli prokurator rejonowy go do tego upoważni;

- 4) pisma kierowane z prokuratury apelacyjnej do prokuratora okręgowego podpisuje prokurator apelacyjny lub prokurator nadrzędny działający w zakresie zleconych mu czynności;
- 5) pkt 4 stosuje się odpowiednio do korespondencji prokuratury apelacyjnej i okręgowej z prokuratorem rejonowym.

2. Prokurator okręgowy może na żądanie dyrektora biura Prokuratury Krajowej, dyrektora departamentu (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości przekazać korespondencję bez pośrednictwa prokuratora apelacyjnego; stosuje się to odpowiednio do korespondencji prokuratury rejonowej z prokuratą apelacyjną i Ministerstwem Sprawiedliwości. Przepis § 38 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 55. 1. Pisma do naczelnych i centralnych organów państwowych oraz do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych przesyła się za pośrednictwem odpowiednich biur Prokuratury Krajowej i departamentów (gabinetu, biura) Ministerstwa Sprawiedliwości, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do pism procesowych.

Rozdział 5

Czas urzędowania, dyżury i godziny przyjęć interesantów

§ 56. 1. Prokurator apelacyjny określa rozkład czasu pracy w prokuraturze apelacyjnej uwzględniając zasady przyjęte w terenowych organach administracji rządowej i w innych urzędach państwowych, natomiast prokurator okręgowy - w prokuraturze okręgowej i w prokuraturach rejonowych.

§ 57. 1. Prokurator przełożony może zarządzić pełnienie przez prokuratorów dyżurów po godzinach pracy lub w dni wolne od pracy.

2. W związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym prokurator przełożony zarządza pełnienie dyżurów przez prokuratorów w godzinach pełnienia dyżurów we właściwych sądach rejonowych.

3. Prokurator przełożony ustala z prezesem sądu rejonowego sposób bezpośredniego kontaktowania się w tym czasie prokuratora z sądem, biorąc pod

uwagę konieczność niezwłocznego podjęcia przez prokuratora i sąd wykonania zadań służbowych.

4. Dla zapewnienia dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Karnym, w związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym, prokurator przełożony w prokuraturze, przy której działa Punkt Informacyjny Krajowego Rejestru Karnego, może zarządzić odpowiednio dłuższe godziny urzędowania punktu.

5. O wydaniu zarządzeń, o których mowa w ust. 4, prokurator przełożony informuje niezwłocznie Dyrektora Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego.

6. W razie nie pełnienia dyżurów, o których mowa w ust. 1, należy zapewnić możliwość kontaktu służbowego z wyznaczonym prokuratorem po godzinach pracy w celu załatwienia pilnych spraw.

§ 58.1. Prokurator rejonowy zapewnia odpowiednie warunki kadrowe, techniczne i organizacyjne niezbędne do udziału prokuratora w dyżurze w postępowaniu przyspieszonym.

2. Informację o warunkach pełnienia dyżuru prokurator rejonowy przekazuje właściwemu komendantowi Policji, wskazując sposób bezpośredniego kontaktowania się z prokuratorem pełniącym dyżur.

3. Prokurator rejonowy ustala wykaz prokuratorów wyznaczonych do pełnienia dyżurów, zarządzonych w związku z rozpoznawaniem spraw w postępowaniu przyspieszonym; wykaz przekazuje się niezwłocznie prezesowi właściwego sądu rejonowego oraz właściwemu komendantowi Policji.

§ 59. 1. W powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury interesantów przyjmują kierownicy, ich zastępcy, inni wyznaczeni prokuratorzy i pracownicy sekretariatów.

2. Godziny przyjęć interesantów ustalają kierownicy jednostek.

3. Czas przyjęć interesantów przez pracowników sekretariatów nie może być ograniczony bardziej niż do połowy czasu urzędowania.

§ 60. 1. Dni i godziny przyjęć interesantów podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej w budynku prokuratury.

2. Na tablicy informacyjnej podaje się także godziny przyjęć kierowników jednostek organizacyjnych wyższego stopnia w sprawach skarg i wniosków.

Dział II

Kierowanie pracą prokuratury

Rozdział 1

Zadania kierowników jednostek i komórek organizacyjnych prokuratury

§ 61. Prokuratorzy pełniący funkcje kierownicze odpowiedzialni są za prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych w powierzonych im jednostkach i komórkach organizacyjnych prokuratury, a w szczególności za właściwą organizację pracy oraz kształtowanie w podległych im zespołach postaw indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy.

§ 62. W celu realizacji zadań służbowych kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury mogą wydawać stosowne zarządzenia i pisma okólne.

§ 63. Kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury dokonują podziału czynności, sporządzają plany pracy obejmujące ważniejsze działania, sprawują nadzór nad pracą podległych prokuratorów, w razie potrzeby zwołują odprawy, narady i konferencje oraz podejmują inne niezbędne czynności dla prawidłowego i sprawnego kierowania jednostką.

§ 64. Do obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury, w zakresie posiadanych przez niego uprawnień, należy w szczególności:

- 1) troska o dobór odpowiednich kadr;
- 2) usprawnianie organizacji i techniki pracy prokuratury;
- 3) dbałość o sprawność postępowania i należytą kulturę pracy w podległej jednostce prokuratury;
- 4) nadzór nad szkoleniem prokuratorów i innych pracowników prokuratury;
- 5) kierowanie wykonaniem budżetu;
- 6) zarząd i oszczędne gospodarowanie mieniem prokuratury;
- 7) czuwanie nad przestrzeganiem zasad ochrony i bezpieczeństwa obiektów prokuratury stosownie do przepisów aktualnego ramowego wewnętrznego

regulaminu w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w jednostkach organizacyjnych prokuratury;

- 8) zapewnienie rzetelnej i terminowej sprawozdawczości statystycznej;
- 9) ochrona informacji niejawnych;
- 10) ochrona danych osobowych.

§ 65. Kierownicy jednostek organizacyjnych reprezentują prokuraturę wobec organów państwowych i samorządowych działających na terenie ich właściwości oraz współdziałają z nimi w zakresie przewidzianym w ustawach.

§ 66. Współdziałanie, o którym mowa w § 65, nie może powodować naruszenia niezależności prokuratora, a zwłaszcza pozaprawnego wpływania na jego decyzje i czynności.

Rozdział 2

Podział czynności

§ 67. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury dokonują podziału czynności podległych im prokuratorów, określając zakres i rodzaj wykonywanych przez nich zadań, z jednoczesnym wskazaniem czynności zastrzeżonych dla siebie oraz form i zakresu wewnętrznego nadzoru służbowego.

2. Przy podziale czynności należy w miarę możliwości uwzględnić indywidualne zainteresowania, kwalifikacje, uzdolnienia i doświadczenie zawodowe poszczególnych pracowników, a także przestrzegać zasady równomiernego obciążenia ich pracą.

3. Podziału czynności dokonuje się w formie zarządzenia, którego treść podaje się do wiadomości wszystkich pracowników, czyniąc o tym stosowną adnotację z datą i podpisem zainteresowanych.

§ 68. Prokurator jest obowiązany:

- 1) na polecenie przełożonego wykonywać również czynności, które nie należą do jego obowiązków określonych podziałem czynności;
- 2) z ważnych względów służbowych, zwłaszcza w przypadkach nie cierpiących zwłoki albo na polecenie przełożonego, wykonywać swe obowiązki także poza ustalonym czasem pracy;
- 3) powiadomić niezwłocznie przełożonego o przeszkodzie uniemożliwiającej pełnienie służby.

§ 69. 1. Przełożeni i zwierzchnicy, niezależnie od sprawowania funkcji kierowniczych, powinni także wykonywać czynności bezpośrednio związane z realizacją zadań ustawowych prokuratury.

2. Prokuratorzy powołani do pełnienia funkcji: wizytatora, rzecznika prasowego, rzecznika dyscyplinarnego, kierownika szkolenia wykonują także inne zlecone im zadania, nie wchodzące w zakres pełnionej funkcji.

Rozdział 3

Nadzór służbowy

§ 70. Prokurator przełożony i zwierzchnik służbowy sprawują nadzór służbowy nad czynnościami podległych prokuratorów. Nadzór służbowy realizowany jest jako wewnętrzny nadzór służbowy w ramach tej samej jednostki organizacyjnej lub jako zwierzchni nadzór służbowy realizowany przez jednostkę nadrzędną.

§ 71. Z tytułu sprawowania wewnętrznego nadzoru służbowego przełożony w szczególności:

- 1) kontroluje obciążenie i wydajność pracy podległych prokuratorów;
- 2) może żądać relacji o przebiegu czynności w poszczególnych sprawach i w razie potrzeby wydawać polecenia co do kierunków postępowania, a nawet treści czynności;
- 3) zapoznaje się z aktami prowadzonych postępowań;
- 4) sprawdza przygotowanie i poziom wystąpień prokuratorskich przed sądem;
- 5) dokonuje kontroli poziomu załatwiania spraw;
- 6) przeprowadza analizy prawidłowości realizacji zadań służbowych.

§ 72. O wszczęciu śledztwa w sprawach dużej wagi, ze względu na ich rodzaj, charakter i skutki, prokurator jest obowiązany bezzwłocznie informować prokuratora nadrzędnego. Z własnej inicjatywy prokurator powinien informować prokuratora nadrzędnego o sprawach zawiłych, zwłaszcza gdy sprawa wymaga konsultacji.

§ 73. 1. Prokurator nadrzędny może – z własnej inicjatywy albo na wniosek prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze (przekazany drogą służbową) bądź na wniosek prokuratora bezpośrednio przełożonego w stosunku do prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze – objąć sprawę zwierzchnim nadzorem służbowym.

2. Prokurator apelacyjny może – z własnej inicjatywy lub na wniosek podległego prokuratora okręgowego – objąć zwierzchnim nadzorem służbowym postępowanie przygotowawcze prowadzone lub nadzorowane przez prokuratora podległej prokuratury rejonowej.

3. Do sprawowania zwierzchniego nadzoru służbowego prokurator podejmujący decyzję o objęciu sprawy tym nadzorem wyznacza prokuratora kierowanej przez siebie jednostki organizacyjnej prokuratury oraz zawiadamia o tym kierownika jednostki, w której prowadzone jest lub nadzorowane postępowanie przygotowawcze objęte zwierzchnim nadzorem służbowym.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach – ze względu na wagę lub zawilość sprawy – Prokurator Generalny lub Prokurator Krajowy może powierzyć sprawowanie zwierzchniego nadzoru służbowego prokuratorowi wykonującemu czynności służbowe w Biurze Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

5. Zwierzchni nadzór służbowy sprawowany jest z poszanowaniem zasady niezależności prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze.

6. Wykonywanie zwierzchniego nadzoru służbowego polega przede wszystkim na udzielaniu bezpośrednich konsultacji prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze, w szczególności w zakresie wykładni obowiązującego prawa, kierunków prowadzonego postępowania i efektywnego wykonywania czynności procesowych.

7. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze obowiązany jest przedstawić prokuratorowi sprawującemu zwierzchni nadzór służbowy – na żądanie sprawującego nadzór – akta sprawy w oryginale lub w kserokopiach albo w formie zapisów na nośnikach elektronicznych. Przedstawienie akt nie może tamować postępowania przygotowawczego.

8. Prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy nie ma prawa wydawania prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze poleceń dotyczących prowadzenia postępowania. Jeżeli prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy stwierdzi potrzebę wydania takiego polecenia, występuje z pisemnym wnioskiem o jego wydanie do prokuratora bezpośrednio przełożonego nad prokuratorem prowadzącym lub

nadzorującym postępowanie przygotowawcze, a w razie potrzeby – do prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze.

9. Prokurator sprawujący zwierzchni nadzór służbowy może – w formie pisemnej – wystąpić o przejęcie nadzorowanej sprawy do prowadzenia przez innego prokuratora albo prokuratora nadrzędnego nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze.

10. Prokurator nadrzędny, sprawujący zwierzchni nadzór służbowy nad postępowaniem prowadzonym w prokuraturze niższego stopnia, nie może rozstrzygać zażaleń na powzięte w toku tego postępowania - na jego polecenie lub za jego zgodą - postanowienia i inne decyzje podlegające zaskarżeniu. Do rozstrzygnięcia takiego zażalenia wyznacza się innego prokuratora.

§ 74. O stwierdzonych w toku zwierzchniego nadzoru służbowego przypadkach oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa przez prokuratora zawiadamia się przełożonego dyscyplinarnego tego prokuratora.

§ 75. Funkcje nadzorcze realizowane są także poprzez wizytacje i lustracje.

Rozdział 4

Aprobata

§ 76. Aprobata należy do prokuratora przełożonego lub zwierzchnika służbowego, którym uprawnienie to przekazano.

§ 77.1. Udzielenie aprobaty lub odmowa jej udzielenia następuje przez zamieszczenie na rękopisie albo odpisie pisma procesowego odpowiedniej adnotacji, daty i podpisu oraz odcisnięcie pieczęci służbowej.

2. W razie odmowy aprobaty, pisemnie informuje się prokuratora o powodach tej decyzji i udziela mu wskazówek co do sposobu załatwienia sprawy lub usunięcia stwierdzonych uchybień.

§ 78. Jeżeli uzyskanie aprobaty przed podjęciem określonej decyzji jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, a okoliczności sprawy wymagają niezwłocznego działania, prokurator decyduje samodzielnie, zawiadamiając bezzwłocznie przełożonego lub zwierzchnika o zajęтым stanowisku.

§ 79. Postanowienia o zawieszeniu postępowania, postanowienia kończące postępowanie przygotowawcze, akty oskarżenia oraz środki odwoławcze sporządzone przez asesora podlegają aprobacie.

§ 80. 1. Prokurator przełożony może w razie potrzeby zarządzić objęcie aprobatą wszystkich lub niektórych pism procesowych, wymienionych w § 79, oraz wniosków składanych przed sądem, sporządzonych przez podległego mu prokuratora.

2. Zarządzenie o objęciu aprobatą uchyla się po ustaniu przyczyny powodującej jego wydanie.

Rozdział 5

Wizytacja i lustracja

§ 81. 1. Wizytację i lustrację przeprowadza się stosownie do potrzeb, zwłaszcza gdy pojawią się sygnały o istotnych nieprawidłowościach w działalności danej prokuratury. Wizytację należy przeprowadzać nie rzadziej niż co 5 lat. Lustrację przeprowadza się w celu kontroli prawidłowości praktyki na wybranych odcinkach pracy lub gdy zachodzi potrzeba zbadania przyczyn uchybień w pracy albo nieprawidłowości w działaniu jednostki organizacyjnej.

2. Wizytacja i lustracja obejmuje:

- 1) kontrolę realizacji ustawowych zadań przez jednostki organizacyjne prokuratury, a zwłaszcza badanie prawidłowości i poziomu pracy;
- 2) ocenę wypełniania obowiązków służbowych przez prokuratorów i pracowników sekretariatu oraz ich kwalifikacji zawodowych i kultury pracy;
- 3) ocenę sposobu kierowania jednostką, organizacji pracy i podziału czynności.

3. W toku wizytacji i lustracji udziela się instruktażu niezbędnego dla usprawnienia działania kontrolowanych jednostek i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów.

4. Wizytacja nie powinna trwać dłużej niż 14 kolejnych dni kalendarzowych.

§ 82. Zarządzenie o przeprowadzeniu wizytacji lub lustracji wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przystępności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej oraz wizytacji lub lustracji prokuratury apelacyjnej wydaje Prokurator Generalny, prokuratury okręgowej i rejonowej – prokurator apelacyjny.

§ 83.1. W zarządzeniu określa się zadania, zakres, termin oraz skład zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, ze wskazaniem prokuratora - przewodniczącego zespołu.

2. O zamierzonej wizytacji zawiadamia się kierownika prokuratury w terminie umożliwiającym przygotowanie żądanych materiałów i akt. Termin ten nie może być krótszy niż 14 dni.

§ 84. 1. Wizytacje i lustracje wydziałów zamiejscowych Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przeprowadzają wizytatorzy i inni prokuratorzy Prokuratury Krajowej.

2. Wizytacje i lustracje prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych przeprowadzają odpowiednio wizytatorzy i inni prokuratorzy jednostek nadrzędnych nad jednostką kontrolowaną.

3. W skład zespołu przeprowadzającego wizytacje lub lustracje, o których mowa w ust. 2 prokurator apelacyjny może w uzasadnionych przypadkach powołać odpowiednio prokuratorów równorzędnych jednostek. Nie mogą oni jednak przewodniczyć zespołom.

4. W skład zespołu przeprowadzającego wizytację lub lustrację prokuratury okręgowej bądź rejonowej prokurator apelacyjny może powołać wizytatorów, prokuratorów oraz inspektorów do spraw biurowości z innych podległych mu prokuratur okręgowych.

5. W wizytacjach i lustracjach udział biorą również inspektorzy do spraw biurowości lub pracownicy sekretariatu jednostki nadrzędnej nad jednostką wymienioną w ust. 2.

6. W wizytacjach i lustracjach wydziałów zamiejscowych, o których mowa w ust. 1, bierze udział inspektor do spraw biurowości lub inny pracownik sekretariatu Prokuratury Krajowej.

§ 85. Poczynione w toku wizytacji (lustracji) ustalenia omawia się z zainteresowanymi prokuratorami i innymi pracownikami, wysłuchując ich wyjaśnień. O istotniejszych spostrzeżeniach, wskazujących na potrzebę bezzwłocznego usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, informuje się kierownika jednostki.

§ 86.1. Z przebiegu wizytacji i lustracji sporządza się sprawozdanie.

2. Sprawozdanie z wizytacji powinno zawierać:

- 1) określenie zakresu wizytacji;
- 2) poczynione ustalenia oraz, w razie potrzeby, zalecany sposób usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości;
- 3) oceny badanych działów pracy i ogólną ocenę kontrolowanej jednostki oraz określenie poziomu pracy prokuratorów i pracowników administracyjnych, a także osobną ocenę pracy kierownika jednostki organizacyjnej;
- 4) wnioski końcowe.

3. Sprawozdanie z lustracji powinno zawierać dane dotyczące zakresu poczynionych ustaleń, ujawnionych uchybień i ich przyczyn oraz wskazanie podjętych w toku lustracji środków i wynikające z niej wnioski.

4. W sprawozdaniu z wizytacji i lustracji należy wskazać zakres badań dokonywanych przez poszczególnych członków zespołu wizytacyjnego lub lustracyjnego, a w załączniku do sprawozdania – wykaz zbadanych spraw.

§ 87.1. Przy formułowaniu ocen bierze się pod uwagę ustalenia dotyczące zwłaszcza:

- 1) prawidłowości czynności procesowych;
- 2) sprawności i poziomu prowadzonych bądź nadzorowanych postępowań;
- 3) wszechstronności oraz dokładności w zakresie ustaleń faktycznych;
- 4) przestrzegania terminów procesowych;
- 5) trafności podejmowanych decyzji oraz poziomu sporządzanych orzeczeń i innych pism procesowych;
- 6) aktywności i poziomu wystąpień prokuratorskich w postępowaniu sądowym;
- 7) prawidłowości oceny orzeczeń sądowych i praktyki odwoławczej.

2. Za oczywiste rażące uchybienia w pracy uważa się zwłaszcza:

- 1) znaczną i zawinioną przewlekłość postępowania;
- 2) bezpodstawny wniosek o zastosowanie przez sąd tymczasowego aresztowania lub podjęcie przez prokuratora innej bezpodstawnej decyzji w przedmiocie tymczasowego aresztowania;
- 3) bezpodstawne postanowienie kończące postępowanie przygotowawcze;
- 4) nieuzasadniony akt oskarżenia;
- 5) oczywiste niesłuszny wniosek w zakresie wymiaru kary;
- 6) niezaskarżenie oczywście niesłusznego orzeczenia sądowego;

7) zawinione niewykonanie polecenia przełożonego co do treści czynności lub niezachowanie terminu zawitego.

3. Przy formułowaniu ogólnej oceny kontrolowanej jednostki uwzględnia się ponadto:

- 1) stan kadrowy i warunki pracy prokuratury objętej kontrolą;
- 2) stopień obciążenia przypadającego na jednego pracownika;
- 3) odsetek skomplikowanych spraw;
- 4) liczbę oraz zasadność skarg na prokuratorów i pracowników sekretariatu prokuratury.

4. Przy ustalaniu wyników wizytacji ocenia się poszczególne działy pracy oraz całokształt funkcjonowania kontrolowanej prokuratury, określając, czy i w jakim stopniu wywiązuje się ona z ustawowych zadań, z uwzględnieniem wyników poprzedniej kontroli.

§ 88. 1. Sprawozdanie z wizytacji w ciągu 30 dni od jej zakończenia przesyła się kierownikowi kontrolowanej jednostki, który ma prawo zgłosić uwagi do sprawozdania w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania. W razie potrzeby do uwag tych ustosunkowuje się zespół wizytacyjny.

2. Przedstawioną przez zespół wizytacyjny ocenę pracy prokuratury zatwierdza - po rozpatrzeniu ewentualnych uwag kierownika kontrolowanej jednostki - prokurator przełożony zarządzający wizytacją, który podpisuje również zalecenia powizytacyjne.

§ 89. 1. Wyniki wizytacji omawia się na naradzie prokuratorów kontrolowanej jednostki w terminie 14 dni od dnia przekazania uwag do sprawozdania z wizytacji.

2. Omówienie wyników wizytacji w wydziałach zamiejscowych Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej oraz wizytacji w prokuraturze apelacyjnej odbywa się z udziałem Prokuratora Generalnego, w prokuraturze okręgowej – prokuratora apelacyjnego, a w prokuraturze rejonowej – prokuratora okręgowego.

§ 90. W razie stwierdzenia oczywiście rażących uchybień przeprowadza się - po upływie wyznaczonego terminu - sprawdzenie wykonania zaleceń powizytacyjnych.

§ 91. 1. Sprawozdanie z lustracji, w ciągu 14 dni od jej zakończenia, przesyła się kierownikowi kontrolowanej jednostki, który w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania może zgłosić uwagi.

2. Po rozpatrzeniu zgłoszonych uwag zarządzający lustrację bez zbędnej zwłoki zatwierdza zalecenia, które przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, zakreślając termin ich wykonania.

§ 92. Przepisy niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do doraźnych lustracji toczących się lub zakończonych postępowań przygotowawczych i sprawdzających, dokonywanych na polecenie Prokuratora Generalnego lub jego zastępców. Z dokonanych w toku tych lustracji ustaleń sporządza się sprawozdanie, które przedstawia się organowi zlecającemu badanie w terminie zakreślonym przez ten organ.

Rozdział 6

Informacje i sprawozdawczość

§ 93. Prokurator informuje bezzwłocznie przełożonego o naruszeniach w znacznym stopniu porządku prawnego, a zwłaszcza o sprawach dużej wagi ze względu na ich rodzaj, charakter i skutki oraz o ważniejszych wydarzeniach poruszających opinię społeczną.

§ 94. Prokurator przełożony może żądać informacji lub sprawozdania dotyczącego poszczególnej sprawy lub grupy spraw.

§ 95. Zasady sporządzania sprawozdań statystycznych oraz bieżącej statystyki powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury określają odrębne przepisy.

Rozdział 7

Współdziałanie z prasą

§ 96. 1. Prokuratorzy współdziałają z prasą w zakresie:

- 1) upowszechniania informacji służących umacnianiu praworządności;
- 2) urzeczywistniania zasad jawności życia publicznego i kontroli społecznej oraz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom życia społecznego.

2. Współdziałanie z prasą prokuratorzy realizują przez:

- 1) przekazywanie informacji dotyczących działalności prokuratury, ze szczególnym uwzględnieniem spraw poruszających opinię społeczną;
- 2) konferencje prasowe, wywiady i publikacje o tematyce społeczno-prawnej.

§ 97. Stałe kontakty z prasą utrzymują:

- 1) w Prokuraturze Krajowej – rzecznik prasowy Prokuratora Generalnego lub naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, w zakresie spraw prowadzonych w wydziale;
- 2) w prokuraturach apelacyjnych i okręgowych – kierownicy tych jednostek i rzecznicy prasowi;
- 3) w prokuraturach rejonowych - prokurator rejonowy lub jego zastępca.

§ 98. Udzielane prasie informacje nie mogą naruszać chronionych prawem dóbr osobistych uczestników postępowania oraz szkodzić interesowi postępowania przygotowawczego.

§ 99. Odpowiedzi na krytykę oraz sprostowania publikowanych wiadomości nieprawdziwych lub nieścisłych kierują do prasy rzecznicy prasowi.

Rozdział 8**Udostępnianie informacji publicznej**

§ 100. 1. Informację publiczną, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.²⁾), udostępnia się przez ogłoszenie na stronie podmiotowej Biuletynu

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

Informacji Publicznej oraz przez zainstalowanie w miejscu ogólnie dostępnym urządzenia umożliwiającego zapoznanie się z jej treścią.

2. Informacja publiczna, która nie została zamieszczona na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, udostępniana jest na wniosek.

3. Przetworzoną informację publiczną udostępnia się wyłącznie w przypadku wykazania przez wnioskodawcę, iż jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego.

§ 101. 1. Nie udostępnia się informacji publicznej opatrzonej klauzulą tajności na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 z późn. zm.³⁾) oraz chronionej na podstawie odrębnych przepisów, a także ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy oraz ochronę interesu strony.

2. Wielokrotnie ponawiany wniosek przez tę samą osobę o udzielenie tej samej informacji publicznej pozostawia się bez rozpatrzenia, o czym należy ją powiadomić.

§ 102. 1. Udostępnienie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od daty wpływu wniosku.

2. Jeżeli informacja publiczna nie może zostać udostępniona w terminie określonym w ust. 1, w terminie tym powiadamia się stronę o powodach jego niedotrzymania oraz o terminie udostępnienia informacji, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od daty wpływu wniosku.

3. Udostępnienie informacji na wniosek następuje w sposób i w formie określonej we wniosku.

4. O braku możliwości udostępnienia informacji w określony sposób i formie powiadamia się stronę, wskazując jednocześnie w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może zostać udostępniona. Stronę poucza się również o możliwości ponownego złożenia wniosku o udostępnienie tej informacji publicznej we wskazany w pouczeniu sposób i formie, w terminie 14 dni od otrzymania pisma.

5. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w ust. 4, postępowanie o udostępnienie informacji publicznej umarza się.

§ 103. 1. Informacja publiczna udostępniana jest bezpłatnie.

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711, Nr 149 poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600.

2. Jeżeli w wyniku udostępnienia informacji na wniosek poniesione zostały koszty związane ze wskazanym w nim sposobem udostępnienia lub koniecznością przetworzenia jej w formę wskazaną we wniosku, pobierane są opłaty w wysokości odpowiadającej tym kosztom. O wysokości opłaty powiadamia się wnioskodawcę i żadaną informację udostępnia się po upływie 14 dni od daty powiadomienia go, o ile w tym terminie nie zmieni on wniosku w zakresie sposobu lub formy udzielenia informacji lub wniosek wycofa.

§ 104. W przypadku braku podstaw do udostępnienia informacji z uwagi na to, że nie posiada ona charakteru informacji publicznej lub gdy dana jednostka nie dysponuje żadaną informacją publiczną – wnioskodawcę powiadamia się pismem.

§ 105. Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w § 102 ust. 3, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Dział III

Sprawy osobowe

Rozdział 1

Wnioski i decyzje w sprawach ze stosunku pracy podległych prokuratorów i innych pracowników

§ 106. Prokurator rejonowy przedstawia prokuratorowi okręgowemu pisemne wnioski w sprawach ze stosunku pracy podległych pracowników.

§ 107. 1. Prokurator okręgowy:

- 1) dokonuje podziału etatów prokuratorów, urzędniczych i innych pracowników prokuratury na prokuratury rejonowe i komórki organizacyjne prokuratury okręgowej;
- 2) występuje z wnioskami o powołanie i odwołanie prokuratorów oraz mianowanie i zwolnienie asesorów prokuratury, powołanie do pełnienia funkcji i odwołanie z pełnienia funkcji prokuratora rejonowego, naczelnika wydziału, kierownika

samodzielnego działu w prokuraturze okręgowej oraz kierownika ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej, a także w innych sprawach zastrzeżonych do decyzji Prokuratora Generalnego;

- 3) wyznacza patronów aplikantów po rozpatrzeniu wniosków prokuratorów rejonowych;
- 4) w granicach posiadanego funduszu, z zachowaniem przepisów o wynagrodzeniu, przyznaje podległym urzędnikom i innym pracownikom prokuratury kolejne wyższe stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatków;
- 5) ze względów służbowych deleguje podległych pracowników do innej jednostki w tej samej lub innej miejscowości;
- 6) wyraża zgodę na zamieszkanie prokuratora poza miejscowością będącą siedzibą prokuratury, w której pełni służbę;
- 7) na podstawie przepisów szczególnych udziela urlopów wychowawczych oraz aplikantom i innym pracownikom urlopów bezpłatnych;
- 8) podejmuje decyzje we wszystkich innych sprawach dotyczących pracowników, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Uprawnienie do podejmowania decyzji w prokuraturach rejonowych w sprawach ze stosunku pracy innych pracowników prokuratury prokurator okręgowy może przekazać prokuratorom rejonowym.

3. W stosunku do prokuratorów oraz innych pracowników prokuratury apelacyjnej uprawnienia przewidziane w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 – 8 przysługują prokuratorowi apelacyjnemu.

§ 108.1. Prokurator apelacyjny powołuje i odwołuje z pełnienia funkcji:

- 1) w prokuraturze apelacyjnej i okręgowej: kierownika działu w wydziale, kierownika szkolenia, wizytatora i rzecznika prasowego;
- 2) w prokuraturze rejonowej: zastępcę prokuratora rejonowego i kierownika ośrodka zamiejscowego oraz kierownika działu i sekcji.

2. Prokurator apelacyjny powołuje i odwołuje prokuratora z pełnienia funkcji w prokuraturze okręgowej i rejonowej, o których mowa w ust. 1, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii prokuratora okręgowego.

3. Prokurator apelacyjny powierza, na okres do 6 miesięcy, pełnienie funkcji naczelnika wydziału lub kierownika samodzielnego działu w prokuraturze apelacyjnej i okręgowej, kierownika ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej oraz prokuratora rejonowego.

4. Prokurator apelacyjny powierza pełnienie funkcji w prokuraturze okręgowej i rejonowej, o których mowa w ust. 3, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii prokuratora okręgowego.

§ 109. 1. Prokurator apelacyjny i okręgowy wydaje decyzje i składa wnioski w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej:

- 1) prokuratorów - w ramach ustawowych uprawnień przełożonego dyscyplinarnego;
- 2) mianowanych pracowników administracyjnych i aplikantów - w ramach określonych przepisami prawa uprawnień kierownika urzędu.

2. Przełożony dyscyplinarny w wypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rozważy potrzebę zawieszenia prokuratora w czynnościach.

§ 110. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury ustala roczny plan urlopów prokuratorów i innych pracowników.

2. Prokurator apelacyjny ustala także plan urlopów prokuratorów okręgowych, a prokurator okręgowy - plan urlopów prokuratorów rejonowych.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury - zgodnie z ustalonym planem - udzielają urlopów wypoczynkowych oraz decydują o konieczności odwołania z urlopu wypoczynkowego podległych im prokuratorów i innych pracowników.

Rozdział 2

Wydawanie opinii

§ 111. 1. Opinia o prokuratorach i innych pracownikach powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy może być wydana wyłącznie na ich prośbę.

2. Opinie o prokuratorach i innych pracownikach prokuratur okręgowych i rejonowych wydaje prokurator okręgowy, opinie o prokuratorach i innych pracownikach prokuratur apelacyjnych - prokurator apelacyjny, a o prokuratorach Prokuratury Krajowej oraz prokuratorach delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości - Prokurator Generalny.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą opinii wydawanych o aplikantach i asesorach oraz innych opiniach służbowych sporządzonych w czasie trwania stosunku służbowego (stosunku pracy) prokuratorów i pracowników prokuratury.

§ 112. Opinia może być udostępniona do wglądu tylko pracownikowi, którego dotyczy, jego zwierzchnikom i przełożonym, a także osobom prowadzącym postępowanie służbowe lub dyscyplinarne wobec danego pracownika.

Dział IV

Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym. Zgromadzenie Prokuratorów i Kolegium Prokuratury Apelacyjnej oraz Kolegium Prokuratury Okręgowej

§ 113. 1. Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym działa na posiedzeniach plenarnych, którym przewodniczy Prokurator Generalny.

2. Kadencja Rady Prokuratorów liczy się od dnia 1 stycznia pierwszego roku kadencji do 31 grudnia drugiego roku kadencji.

3. Termin wyboru członków Rady Prokuratorów zarządza Prokurator Generalny nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Rady. Pierwsze posiedzenie Rady nowej kadencji Prokurator Generalny zwołuje przed upływem 2 miesięcy od utworzenia jej składu.

4. Rada Prokuratorów wyraża swoje stanowisko w formie uchwał, których treść zamieszcza się w protokole posiedzenia. Protokół podpisują: sporządzający protokół, Przewodniczący posiedzenia i Sekretarz Rady.

5. W razie potrzeby wyrażenia przez Radę Prokuratorów opinii w trybie pilnym można zarządzić rozpatrzenie projektów dokumentów w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk przez członków Rady (tryb obiegowy).

6. Do udziału w posiedzeniach Rady mogą być zaproszone przez Przewodniczącego Rady inne osoby, których udział w posiedzeniu jest wskazany.

§ 114. Prokurator apelacyjny ustala projekt porządku dziennego posiedzenia zgromadzenia prokuratorów oraz kolegium prokuratury apelacyjnej, prokurator okręgowy zaś - projekt porządku dziennego posiedzenia kolegium prokuratury okręgowej.

§ 115. Na posiedzenie zgromadzenia i kolegium mogą być zaproszeni prokuratorzy okręgowi i rejonowi, kierownicy komórek organizacyjnych prokuratury apelacyjnej i okręgowej oraz przedstawiciele związku zawodowego

działającego w prokuraturze. W razie potrzeby udział w całym posiedzeniu lub jego części mogą brać inni zaproszeni pracownicy prokuratury lub zaproszone osoby spoza prokuratury.

§ 116. 1. Zgromadzenie i kolegium wyrażają opinię lub zajmują inne stanowisko w formie uchwały, której treść należy zamieścić w protokole posiedzenia.

2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów członków zgromadzenia i członków kolegium obecnych na posiedzeniu.

3. Z przebiegu posiedzenia zgromadzenia i kolegium sporządza się protokół, który powinien zawierać streszczenie dyskusji oraz treść powziętych uchwał.

4. Protokół podpisują odpowiednio prokurator apelacyjny albo okręgowy i protokolant.

Część szczególna

Dział I

Postępowanie przygotowawcze

Rozdział 1

Zasady ogólne

§ 117. Jeżeli w sprawie wszczęto śledztwo lub dochodzenie prowadzi się je w stosunku do wszystkich czynów ujawnionych w jego toku.

§ 118. Jednym postępowaniem przygotowawczym powinno się obejmować wszystkie czyny pozostające w związku podmiotowym lub przedmiotowym z czynem stanowiącym podstawę jego wszczęcia, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 34 § 3 kpk.

§ 119. 1. Przy łączeniu spraw należy kierować się zasadą, że później wszczęte postępowanie dołącza się do wcześniej wszczętego.

2. Niezależnie od daty wszczęcia równocześnie prowadzonych postępowań dołącza się: materiały dochodzenia do akt śledztwa, materiały innych postępowań do akt śledztwa, akta innych spraw do sprawy, w której zastosowano tymczasowe aresztowanie.

3. W razie połączenia spraw, czas trwania postępowania przygotowawczego liczy się od najwcześniejszej daty jego wszczęcia.

§ 120.1. Jeżeli dla uproszczenia lub przyspieszenia postępowania przygotowawczego zachodzi potrzeba wyłączenia do odrębnego postępowania części materiałów dotyczących niektórych osób lub czynów, należy wydać stosowne postanowienie ze wskazaniem - przez określenie numerów kart akt i oznaczenie dowodów - jakie materiały podlegają wyłączeniu.

2. Czas trwania wyłączonego postępowania liczy się od daty wszczęcia postępowania pierwotnego tylko wówczas, gdy w wyłączonym zakresie były dokonywane czynności procesowe. W takim przypadku wyłączyć należy także odpis postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, natomiast w pozostałych sytuacjach, opierając się na wyłączonych materiałach, wydaje się postanowienie o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

§ 121.1. Jeżeli zachodzi potrzeba pociągnięcia prokuratora do odpowiedzialności karnej, prokurator prowadzący śledztwo, po dokonaniu niezbędnych czynności dowodowych, występuje do prokuratora przełożonego o skierowanie do sądu dyscyplinarnego wniosku o zezwolenie na ściganie.

2. W razie przekazania sprawy innej jednostce organizacyjnej na podstawie § 126 ust. 4, z wnioskiem o zezwolenie na ściganie występuje prokurator przełożony prokuratora prowadzącego śledztwo, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia postępowania; o skierowaniu wniosku o zezwolenie na ściganie należy poinformować przełożonego dyscyplinarnego prokuratora, którego dotyczy ten wniosek.

§ 122. 1. W razie stwierdzenia w toku postępowania, że przestępstwo jest ścigane na wniosek, należy wezwać pokrzywdzonego do złożenia oświadczenia, czy żąda ścigania.

2. Prokurator, wyrażając zgodę na cofnięcie wniosku lub odmawiając tej zgody, wydaje pisemne zarządzenie.

§ 123. Prokurator, który wszczął lub objął nadzorem postępowanie w sprawie o przestępstwo popełnione w okręgach kilku prokuratur, prowadzi lub nadzoruje je do zakończenia - także po wyłączeniu materiałów do odrębnego postępowania - chyba że przekazanie sprawy innemu prokuratorowi, właściwemu miejscowo, będzie miało istotny wpływ na przebieg i wyniki postępowania.

§ 124. 1. W sprawach o przestępstwo określone w art. 209 kk postępowanie prowadzi się w okręgu, w którym zamieszkuje pokrzywdzony.

2. W sprawach o przestępstwa popełnione za pośrednictwem sieci teleinformatycznej i telekomunikacyjnej postępowanie prowadzi się w okręgu, w którym sprawca działał.

§ 125.1. Prokurator, który został zawiadomiony o dokonany przestępstwie, co do którego nie jest właściwy miejscowo, jest obowiązany zapewnić bezzwłoczne dokonanie czynności niezbędnych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, a następnie przekazać sprawę według właściwości.

2. W sprawach o kradzieże w transporcie lądowym, wodnym i powietrznym oraz o przestępstwa dokonane na szkodę pasażerów korzystających z tego transportu, w razie niemożności ustalenia miejsca popełnienia przestępstwa, właściwy do prowadzenia bądź nadzorowania postępowania przygotowawczego jest prokurator, w którego okręgu działania przestępstwo zostało stwierdzone.

3. W razie niemożności określenia miejsca stwierdzenia (ujawnienia) przestępstwa, o którym mowa w ust. 2, właściwy jest prokurator, który przyjął lub w którego okręgu działania przyjęto zawiadomienie o przestępstwie.

§ 126. 1. Właściwość miejscową prokuratur określa:

- 1) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie art. 17 ust. 5 i 6 ustawy;
- 2) przepisy §§ 118 - 120 i §§ 123 - 125 regulaminu.

2. Decyzja o przekazaniu sprawy według właściwości miejscowej innej prokuraturze nie wymaga formy postanowienia i nie podlega zaskarżeniu.

3. Spór o właściwość miejscową między jednostkami równorzędnymi rozstrzyga kierownik prokuratury nadrzędnej nad prokuratorem, która decyzję o przekazaniu jej sprawy uznała za nietrafną i wystąpiła o rozstrzygnięcie sporu.

4. Kierownik prokuratury nadrzędnej może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, przekazać podległej jednostce organizacyjnej do prowadzenia lub nadzorowania sprawę z wyłączeniem zasad wynikających z przepisów, o których mowa w ust. 1.

5. Przepis ust. 4 stosuje odpowiednio dyrektor Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej wyznaczając właściwy wydział zamiejscowy do prowadzenia postępowania w danej sprawie.

§ 127. W razie stwierdzenia, że sprawca przestępstwa podlegającego orzecznictwu sądów powszechnych popełnił także przestępstwo podlegające orzecznictwu sądów wojskowych lub wspólnie z osobą podlegającą orzecznictwu tych sądów, prokurator, po dokonaniu czynności niezbędnych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, wydaje postanowienie o przekazaniu sprawy właściwemu prokuratorowi wojskowemu.

§ 128. Zarządzenie prokuratora może być wydane ustnie, gdy nie przysługuje na nie zażalenie. O wydaniu takiego zarządzenia prokurator sporządza w aktach podręcznych stosowną adnotację.

Postępowanie przyspieszone

§ 129. Po wpływie wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym prokurator przesłuchuje osobę podejrzaną (podejrzanego) i zatwierdza wniosek, kierując go wraz z materiałami sprawy i dowodami rzeczowymi do sądu lub odmawia jego zatwierdzenia.

§ 130. Podejmując decyzję o zatwierdzeniu wniosku o rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyspieszonym prokurator rozstrzyga o dowodach rzeczowych, w razie konieczności wydaje postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego, a także wykonuje inne czynności niezbędne do skierowania do sądu wniosku o rozpoznanie sprawy w tym postępowaniu.

§ 131. Jeżeli brak jest podstaw do zatwierdzenia wniosku, o którym mowa w § 129 lub w przypadku przekazania sprawy przez sąd celem przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, nadaje się bieg sprawie na zasadach ogólnych.

Rozdział 3

Wszczęcie śledztwa i dochodzenia

§ 132. 1. Prokurator w każdym wypadku przyjmuje zgłoszone ustnie zawiadomienie o przestępstwie i sporządza protokół z uwzględnieniem art. 304a kpk, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2. Jeżeli okoliczności przytoczone w zawiadomieniu nie wymagają bezzwłocznego podjęcia czynności, prokurator jest obowiązany nadać bieg sprawie najpóźniej w terminie 7 dni od dnia sporządzenia protokołu lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o przestępstwie.

§ 133. Czynności, o których mowa w art. 307 § 1 kpk, mogą polegać w szczególności na:

- 1) zażądaniu przedstawienia dodatkowych dokumentów niezbędnych dla prawidłowej oceny zdarzenia, którego dotyczy zawiadomienie;
- 2) zażądaniu przeprowadzenia kontroli w określonym zakresie;

- 3) przyjęciu uzupełniających informacji od przedstawiciela pokrzywdzonej instytucji lub organu kontroli;
- 4) zażądaniu nadesłania dokumentacji lekarskiej dotyczącej osoby pokrzywdzonej.

§ 134. Anonimowe zawiadomienie o przestępstwie nie może stanowić podstawy do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia bez uprzedniego sprawdzenia przytoczonych okoliczności. Zawiadomienie takie prokurator może przekazać Policji lub organom kontroli, żądając informacji o wynikach sprawdzenia, albo pozostawia się je bez biegu.

§ 135. Podejmując decyzję o zatwierdzeniu wydanego przez Policję postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, prokurator bada w szczególności, czy istotnie brak jest podstaw do wszczęcia postępowania i czy rozważono wszystkie okoliczności podniesione w zawiadomieniu o przestępstwie.

§ 136. Prokurator powinien zastrzec, aby Policja informowała go natychmiast o najpoważniejszych zdarzeniach, z którymi związane jest uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa; dotyczy to zwłaszcza przypadków gwałtownej śmierci, uzasadniającej podejrzenie popełnienia zabójstwa, katastrof, poważnych wypadków drogowych i groźnych pożarów.

§ 137. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania czynności, o których mowa w art. 308 § 1 i 2 kpk, prokurator - gdy jest obecny na miejscu zdarzenia - dokonuje osobiście tych czynności lub kieruje ich przebiegiem.

2. Prokurator, który był obecny przy dokonywaniu czynności procesowych przez Policję lub sam ich dokonywał, podejmuje decyzję w przedmiocie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, przekazując jednocześnie w ustnym poleceniu odpowiednie wytyczne. Na wniosek funkcjonariusza Policji dokonującego czynności lub uczestniczącego w ich dokonaniu, polecenie i wytyczne prokurator potwierdza w odrębnej notatce urzędowej.

3. Jeżeli dalsze postępowanie przygotowawcze wymaga prowadzenia śledztwa, prokurator po otrzymaniu akt sprawy niezwłocznie wydaje postanowienie o jego wszczęciu.

4. W razie zaistnienia podstaw do umorzenia postępowania przygotowawczego, decyzję taką podejmuje się bez uprzedniego wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia.

§ 138. 1. W postanowieniu o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia określa się czyn przez zwięzłe wskazanie okoliczności faktycznych należących do znamion przestępstwa, czasu i miejsca jego popełnienia oraz osoby pokrzywdzonej.

2. Wskazanie sprawcy w opisie czynu określonego w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1 może nastąpić, gdy jest to niezbędne dla jego poprawnego określenia, a jednocześnie zachodzą warunki do bezzwłocznego sporządzenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Rozdział 4

Śledztwo

§ 139. 1. Bezzwłocznie po wszczęciu śledztwa sporządza się - w miarę potrzeby - plan śledztwa (czynności śledczych), zwłaszcza w sprawach zawiłych i o poważne przestępstwa. Plan śledztwa (czynności śledczych) należy aktualizować stosownie do ujawnionych nowych okoliczności.

2. Plany śledztw (czynności śledczych) przechowuje się w aktach podręcznych sprawy.

§ 140. 1. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości może nastąpić w szczególności wówczas, gdy zachodzi konieczność korzystania w szerokim zakresie ze znajdujących się w ich dyspozycji środków operacyjno-technicznych.

2. Powierzenie Policji lub innemu organowi przeprowadzenia śledztwa w całości lub w określonym zakresie albo dokonania poszczególnych czynności śledztwa następuje w formie zarządzenia.

§ 141. 1. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa powinien wyjaśniać powody, dla których nie można było go zakończyć i wskazywać kierunki dalszego postępowania.

2. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej 3 miesięcy do roku powinien być przedstawiony właściwemu prokuratorowi nie później niż 7 dni przed upływem terminu.

3. Wniosek o przedłużenie okresu śledztwa na czas powyżej roku przedstawia się właściwemu prokuratorowi bezpośrednio przełożonemu nie później niż 14 dni przed upływem terminu.

4. Z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje prokurator, który wszczął śledztwo.

5. Prokurator okręgowy lub rejonowy w zarządzeniu o podziale czynności w kierowanej jednostce organizacyjnej powinien zastrzec dla siebie lub swego zastępcy decyzję w przedmiocie przedłużenia okresu śledztwa na czas powyżej roku.

Rozdział 5

Przedstawienie zarzutów

§ 142. 1. Ogłoszenie postanowienia o przedstawieniu zarzutów oraz pouczenie o prawie żądania podania ustnie podstaw zarzutów, a także o prawie żądania sporządzenia uzasadnienia tego postanowienia, podejrzany potwierdza swoim podpisem. W razie odmowy złożenia podpisu lub przeszkody w jego złożeniu należy o tym uczynić stosowną wzmiankę.

2. Na postanowieniu o przedstawieniu zarzutów zamieszcza się wzmiankę o zgłoszeniu przez podejrzanego lub jego obrońcę żądań, o których mowa w ust. 1.

3. Fakt podania ustnie podstaw zarzutów należy udokumentować w protokole przesłuchania podejrzanego lub w notatce urzędowej.

4. W uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przytacza się w sposób zwięzły okoliczności faktyczne stanowiące podstawę przedstawienia zarzutów.

§ 143. Przepis § 142 stosuje się odpowiednio do postanowienia o uzupełnieniu lub o zmianie przedstawionych zarzutów.

§ 144. Mimo niemożności ogłoszenia postanowienia o przedstawieniu zarzutów należy je sporządzić, jeżeli zachodzi konieczność zawieszenia postępowania przygotowawczego z przyczyn leżących po stronie osoby podejrzaney.

Rozdział 6

Postępowanie dowodowe

Oddział 1

Udział stron, ich obrońców i pełnomocników

§ 145. 1. Wnioski stron, ich obrońców i pełnomocników o przeprowadzenie określonych dowodów, dopuszczenie ich do udziału w czynnościach procesowych i udzielenie zezwolenia na przeglądanie akt sprawy należy bezzwłocznie załatwiać i powiadamiać o podjętej decyzji.

2. Jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 316 § 3 kpk, został złożony w prokuraturze lub w siedzibie innego organu prowadzącego postępowanie, prokurator przekazuje go sądowi z własnym stanowiskiem.

§ 146. 1. W wypadku, o którym mowa w art. 316 § 1 kpk, o terminie i miejscu czynności zawiadamia się osoby uprawnione do wzięcia w niej udziału. Zawiadomienie powinno być przekazane w taki sposób i w takim terminie, ażeby osoby te mogły skorzystać z przysługujących im uprawnień.

2. Osobom uprawnionym, które nie brały udziału w czynności wskazanej w art. 316 § 1 kpk, należy na żądanie udostępnić spisany z niej protokół oraz przyjąć od nich zgłoszone oświadczenia i wnioski.

§ 147. 1. W wypadku, o którym mowa w art. 316 § 2 kpk, podejrzanego pozbawionego wolności nie sprowadza się przede wszystkim, gdy:

- 1) zakład karny lub areszt śledczy, w którym podejrzany jest osadzony, jest zbyt odległy od miejsca dokonywania czynności;
- 2) istnieją przeciwwskazania lekarskie co do konwojowania i transportu podejrzanego;
- 3) zachodzi uzasadniona obawa ucieczki podejrzanego.

2. Występowanie takich trudności powinno być stwierdzone notatką urzędową lub innym dokumentem.

§ 148. 1. Jeżeli żądanie dopuszczenia do udziału w czynnościach określonych w art. 317 § 1 kpk jest ogólne, prokurator wzywa osobę uprawnioną do wskazania w jakich czynnościach chce uczestniczyć.

2. Odmowna decyzja w odniesieniu do żądania, o którym mowa w ust. 1, powinna być wyjątkiem, podyktowanym rzeczywistym i konkretnym interesem śledztwa lub dochodzenia, wynikającym z okoliczności sprawy.

3. O treści postanowienia, o którym mowa w ust. 2, zawiadamia się żądającego.

4. Zgłoszenie żądania w terminie uniemożliwiającym powiadomienie osoby uprawnionej o czasie i miejscu czynności nie wstrzymuje jej dokonania. O dokonaniu czynności powiadamia się osobę uprawnioną; przepis § 146 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 149. Odmowa uwzględnienia żądania podejrzanego pozbawionego wolności o dopuszczenie go do udziału w czynności wskazanej w art. 317 § 1 kpk w wypadkach, gdy zachodzą poważne trudności w jego sprowadzeniu lub sprowadzenie spowodowałoby zwłokę w postępowaniu, nie wymaga wydania postanowienia; podejrzanego zawiadamia się o odstąpieniu od sprowadzenia i o powodach odstąpienia.

§ 150. Jeżeli interes postępowania przygotowawczego tego wymaga, prokurator powinien poinformować uczestnika postępowania o celowości wzięcia udziału w określonej czynności, wskazując czas i miejsce jej dokonania.

§ 151. 1. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że podejrzany nie jest w stanie ponieść kosztów obrony, prokurator powinien pouczyć go o prawie wystąpienia z żądaniem wyznaczenia obrońcy z urzędu.

2. Po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających wyznaczenie obrońcy z urzędu w myśl art. 79 § 1 kpk lub art. 49 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, prokurator niezwłocznie występuje z odpowiednim wnioskiem do prezesa właściwego sądu.

3. Jeżeli biegli lekarze psychiatrzy stwierdzą, że poczytalność podejrzanego, o której mowa w art. 79 § 4 kpk nie budzi wątpliwości, należy wystąpić do prezesa sądu o cofnięcie wyznaczenia obrońcy z urzędu. Gdy wyznaczenie obrońcy z urzędu nie zostało cofnięte, stosuje się odpowiednio art. 117 § 1 i 2 kpk.

§ 152. Zastrzeżenie prokuratora, o którym mowa w art. 73 § 2 kpk, powinno mieć charakter wyjątkowy, podyktowany rzeczywistą potrzebą zabezpieczenia interesów postępowania. Zastrzeżenie to wymaga formy zarządzenia z uzasadnieniem.

§ 153. W postępowaniu przygotowawczym odmowa udostępnienia akt następuje w formie zarządzenia i wymaga uzasadnienia.

Oddział 2

Przesłuchanie

§ 154. 1. Przed przesłuchaniem sprawdza się dane osobowe przesłuchiwanego na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, czyniąc o tym stosowną wzmiankę w protokole przesłuchania. Brak dowodu tożsamości należy również odnotować w protokole.

2. W przypadku zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa osoby, której tożsamość budzi wątpliwości, należy podjąć czynności zmierzające do jej ustalenia. W razie niemożności ustalenia tożsamości osoby, należy - w chwili dokonywania czynności procesowej - posłużyć się danymi uzyskanymi od podejrzanego, a następnie zastosować tryb określony w ustawie - Prawo o aktach stanu cywilnego oraz w ustawie o ewidencji ludności i dowodach osobistych.

§ 155. 1. Przed pierwszym przesłuchaniem należy pouczyć pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach oraz ciężących na nim obowiązkach i konsekwencjach ich niedopełnienia. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie. Kopię pouczenia, podpisaną przez pokrzywdzonego, włącza się do akt sprawy.

2. Przy przeprowadzaniu przesłuchania pokrzywdzonego należy:

- 1) zastrzec - na jego żądanie - dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora, także wówczas, gdy nie zachodzą warunki z art. 191 § 3 kpk, jeśli prokurator uzna to za niezbędne;
- 2) uzyskać wyczerpujące informacje w trakcie jednorazowego przesłuchania, a czas i miejsce przesłuchania ustalić w taki sposób, by nie narażać go na kontakt z osobą podejrzaną.

3. Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba nie władająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza.

4. Pokrzywdzonego, na jego wniosek, należy informować o stanie sprawy i przyczynach przedłużającego się postępowania. Jeżeli przemawia za tym względ

na dobro postępowania, pokrzywdzonemu należy umożliwić zapoznanie się z materiałami celem złożenia ewentualnych wniosków dowodowych.

§ 156. W sprawach, o których mowa w art. 185a § 1 kpk, z wnioskiem do sądu o przesłuchanie pokrzywdzonego, który w chwili czynu nie ukończył 15 lat, występuje prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie i bierze udział w tej czynności. W razie potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonego stosuje się tryb określony w art. 185a kpk.

§ 157. 1. Podejrzanemu należy udzielić pouczenia stosownie do art. 300 kpk; kopię pouczenia podpisaną przez podejrzanego włącza się do akt sprawy.

2. Podejznanego należy w miarę potrzeby pouczyć także o uprawnieniach i obowiązkach innych niż wymienione w art. 300 kpk, w szczególności o możliwości złożenia wyjaśnień na piśmie. O zakresie udzielonych pouczeń zamieszcza się stosowną wzmiankę w początkowej części protokołu przesłuchania podejrzanego.

3. Odmowę zgody na złożenie przez podejrzanego wyjaśnień na piśmie przesłuchujący odnotowuje, wraz z podaniem powodów odmowy, w protokole przesłuchania podejrzanego.

§ 158. W protokole przesłuchania, zachowując możliwą dokładność, należy przyjąć jako formę gramatyczną relacji przesłuchiwanego osobę pierwszą czasu przeszłego i zamieszczać charakterystyczne określenia lub zwroty użyte przez osobę przesłuchiwaną oraz wzmianki dotyczące szczególnego zachowania się tej osoby. Każdą stronę protokołu przesłuchania podpisują wszystkie osoby biorące udział w czynności.

§ 159. 1. Utrwalenie przebiegu czynności protokołowanej także za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk, jak również przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie przesłuchania świadka na odległość, musi następować równocześnie z protokołowaniem czynności.

2. W protokole czynności wymienionej w ust. 1 należy określić rodzaj aparatury, jaką się posługiwano oraz podać imiona, nazwiska i adresy osób ją obsługujących oraz ich stanowiska służbowe, a nadto zamieścić informację o uprzedzeniu, o którym mowa w art. 147 § 1 kpk.

3. Utrwalony przebieg czynności w sposób określony w ust. 1 na żądanie osoby w niej uczestniczącej należy odtworzyć bezpośrednio po jej dokonaniu i fakt ten odnotować w protokole czynności.

Oddział 3

Biegli

§ 160. Biełego należy powoływać bezzwłocznie po zebraniu materiału dowodowego potrzebnego do wydania opinii.

§ 161. 1. Nie należy powoływać w charakterze biełego osoby, która przeprowadzała w danej sprawie kontrolę albo która jest zatrudniona w pokrzywdzonej instytucji, bądź w instytucji z nią związanej.

2. Nie należy powoływać jako biegłych w tej samej sprawie osób najbliższych między sobą bądź pozostających w innym stosunku, który mógłby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności.

§ 162. 1. Prokurator kieruje tokiem prac biełego, zaznajamia go z wynikami prowadzonego przez siebie śledztwa lub dochodzenia, niezbędnymi do wydania opinii, a w razie potrzeby - stosownie do wyników badań - może zmienić zakres opinii lub postawionych pytań.

2. Po otrzymaniu opinii prokurator bezzwłocznie zapoznaje się z opinią i w miarę potrzeby zleca jej uzupełnienie.

§ 163. Postanowienie o powołaniu biegłych lekarzy psychiatrów lub biełego lekarza w celu oględzin zwłok i ich otwarcia wydaje, również w dochodzeniu, prokurator.

Oddział 4

Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie. Dowody rzeczowe

§ 164. Zatrzymaniu w drodze dobrowolnego wydania lub odebrania albo po uprzednim przeszukaniu podlegają rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie, które:

- 1) służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa;
- 2) zachowały na sobie ślady przestępstwa;
- 3) pochodzą bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa;

- 4) mogą służyć jako środek dowodowy do wykrycia sprawcy czynu lub ustalenia przyczyn okoliczności przestępstwa albo których posiadanie bez zezwolenia jest zabronione.

§ 165. Podejmując decyzję w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy lub przeszukania, prokurator ustala, czy dokonanie tych czynności na podstawie nakazu kierownika właściwej jednostki Policji lub legitymacji służbowej jej funkcjonariusza było uzasadnione oraz czy polecenie prokuratora nie mogło być uprzednio wydane, a także czy czynności te zostały przeprowadzone i udokumentowane zgodnie z przepisami kpk.

§ 166. W postanowieniu o przeszukaniu lub zatrzymaniu rzeczy należy podać cel tych czynności, ze wskazaniem osób, które mają być wykryte lub ujęte, albo przedmiotów, które mają być znalezione lub zatrzymane, jak również imię, nazwisko i adres osoby (nazwę i adres instytucji), u której czynności te mają być przeprowadzone, oraz organ wykonujący czynność.

§ 167. Protokół zatrzymania rzeczy lub przeszukania, o którym mowa w art. 229 kpk, powinien zawierać także oświadczenie osoby, u której dokonano przeszukania, co do pochodzenia przedmiotów i sposobu przeprowadzenia czynności oraz określenie sposobu zabezpieczenia przedmiotów.

§ 168. Na stwierdzone przez prokuratora uchybienia związane z przeszukaniem lub zatrzymaniem rzeczy należy zwrócić uwagę organowi, którego funkcjonariusz dokonał czynności, a w wypadku rażących uchybień domagać się wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub wszcząć śledztwo.

§ 169. Prokurator kontroluje prawidłowość postępowania z dowodami rzeczowymi, nie dopuszczając zwłaszcza do:

- 1) przechowywania ich w prokuraturze bez uprzedniego zarejestrowania;
- 2) przechowywania w aktach sprawy dowodów rzeczowych w postaci pieniędzy polskich i zagranicznych, książeczek oszczędnościowych i czekowych, kart płatniczych oraz papierów wartościowych;
- 3) przechowywania wartościowych dowodów rzeczowych (pieniędzy polskich i zagranicznych, kruszców, biżuterii i innych) przez organy dochodźcze;
- 4) zwrotu osobie uprawnionej dowodu rzeczowego bez należytego udokumentowania;

5) przekazania sądowi aktu oskarżenia bez dowodów rzeczowych.

§ 170. 1. Prokurator w toku prowadzonego przez siebie postępowania przygotowawczego, uznając określone przedmioty zatrzymane w trybie, o którym mowa w § 164, za dowody rzeczowe, niezwłocznie wydaje w tym zakresie postanowienie, w którym wskazuje także miejsce i sposób ich przechowywania.

2. Przepis ust. 1 stosuje odpowiednio prowadzący postępowanie przygotowawcze inny organ niż prokurator; na decyzję tego organu służy zażalenie do prokuratora nadzorującego postępowanie przygotowawcze.

§ 171. W sprawie, w której dokonano pobrania lub utrwalenia materiału, o którym mowa w art. 192a § 1 kpk, prokurator po wykorzystaniu go wydaje niezwłocznie zarządzenie o usunięciu z akt sprawy i zniszczeniu pobranego lub utrwalonego materiału, zbędnego dla postępowania. Z czynności tych sporządza się protokół, który załącza się do akt sprawy.

Oddział 5

Zebranie danych o osobie podejrzanego

§ 172. 1. Dane o osobie podejrzanego, o których mowa w art. 213 § 1 i 2 kpk, należy zebrać bezzwłocznie po sporządzeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów. W wypadku rozstrzygnięcia kwestii zastosowania środka zapobiegawczego uzyskanie danych, o których mowa w art. 213 § 1 kpk, powinno nastąpić przed podjęciem decyzji w tym przedmiocie.

2. Danych o karalności podejrzanego pochodzących sprzed 6 miesięcy należy zażądać ponownie.

§ 173. W razie potrzeby uzyskania opinii co do stanu zdrowia psychicznego podejrzanego, należy zebrać odpowiednie dane, także w drodze przesłuchań i innych stosownych czynności.

§ 174. Jeżeli podejrzanym jest nieletni albo jeżeli karalność czynu zależy od wieku pokrzywdzonego, do akt sprawy załącza się wyciąg z aktu urodzenia podejrzanego lub pokrzywdzonego albo z dowodu osobistego rodziców.

Oddział 6

Udział prokuratora w czynnościach dowodowych

§ 175. W poważniejszych sprawach prokurator osobiście kieruje oględzinami miejsca zdarzenia oraz w razie potrzeby dokonuje odtworzenia jego przebiegu. Dotyczy to zwłaszcza spraw o zabójstwo, katastrofę komunikacyjną i budowlaną oraz wypadek przy pracy ze skutkiem śmiertelnym.

§ 176. W miarę potrzeby prokurator - poza czynnościami zastrzeżonymi dla niego - osobiście przeprowadza w śledztwie najistotniejsze dla sprawy czynności, a zwłaszcza przesłuchuje:

- 1) jedyne go bezpośredniego świadka zdarzenia;
- 2) świadków wykazujących odchylenia psychiczne i fizyczne oraz małoletnich;
- 3) pokrzywdzonych, przede wszystkim w sprawach o przestępstwa określone w art. 156 § 1, art. 197 i 280-282 kk;
- 4) biegłych;
- 5) podejrzanego, który odmówił złożenia wyjaśnień w postępowaniu prowadzonym przez Policję, jeżeli zachodzą warunki do skierowania wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania przez sąd.

§ 177. Prokurator powinien osobiście dokonywać czynności zmierzających do usunięcia niejasności w opinii biegłych oraz sprzeczności w zeznaniach lub wyjaśnieniach osób przesłuchiowanych w śledztwie powierzonym.

§ 178. W razie złożenia w postępowaniu przygotowawczym wniosku o wydanie postanowienia o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, prokurator niezwłocznie przesłuchuje świadka na okoliczności sprawy, dążąc również do ustalenia, czy zachodzą przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia w tym zakresie.

§ 179. 1. Po przyjęciu od podejrzanego do protokołu zobowiązania, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz.U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232) prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze niezwłocznie przesłuchuje podejrzanego co do okoliczności warunkujących wydanie przez sąd postanowienia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka koronnego oraz wykonuje inne niezbędne czynności.

2. Prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze przed skierowaniem do Prokuratora Krajowego wniosku o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, przedstawia podejrzanemu zarzuty popełnienia wszystkich przestępstw, których ten podejrzany się dopuścił i które ujawnił składając wyjaśnienie w trybie i na zasadach określonych w ustawie o świadku koronnym, a następnie w miarę potrzeby uzupełniająco go przesłuchuje.

3. W celu uzyskania zgody Prokuratora Krajowego na wystąpienie do sądu o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego, prokurator prowadzący lub nadzorujący śledztwo przesyła akta spraw wraz z uzasadnionym wnioskiem Dyrektorowi Biura do Spraw Przesłuchania Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, za pośrednictwem prokuratora apelacyjnego, który dołącza swoją opinię w kwestii zasadności dopuszczenia dowodu. Naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przesłuchania Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przedstawia Dyrektorowi Biura akta sprawy wraz z uzasadnionym wnioskiem.

4. Po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o dopuszczalności dowodu z zeznań świadka koronnego i wyłączeniu wobec podejrzanego materiałów do odrębnego postępowania, w sprawie przeciwko pozostałym sprawcom prokurator niezwłocznie przesłuchuje osobę wskazaną w postanowieniu sądu w charakterze świadka, z uwzględnieniem treści art. 8 ustawy o świadku koronnym.

5. O przesłuchaniu podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie określone w ust. 1 i o wydaniu postanowienia o odmowie wystąpienia z wnioskiem o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka koronnego oraz o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia przez sąd dowodu z zeznań świadka koronnego prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przygotowawcze zawiadamia drogą służbową Dyrektora Biura do Spraw Przesłuchania Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, z zachowaniem zasad określonych w § 44, stosując odpowiednio przepisy o ochronie tajemnicy państwowej.

6. Prokurator w razie potrzeby podejmuje czynności mające na celu objęcie ochroną lub pomocą osób wskazanych w art. 14 ust. 1 i 3 ustawy o świadku koronnym. W tym celu prokurator może polecić uprawnionym organom sprawdzenie, czy istnieją przesłanki do objęcia tych osób ochroną lub pomocą.

7. Wszystkie czynności dowodowe z udziałem podejrzanego, od którego przyjęto zobowiązanie określone w ust. 1 oraz świadka koronnego, wykonuje osobiście prokurator.

§ 180. Przesłuchanie dokonywane osobiście przez prokuratora powinno, w miarę możliwości, odbywać się w siedzibie prokuratury. Przy przesłuchaniu tym nie może być obecny funkcjonariusz organu, który prowadzi postępowanie przygotowawcze, chyba że zachodzi niebezpieczeństwo ucieczki podejrzanego lub konieczność zapewnienia bezpieczeństwa prokuratorowi.

Rozdział 7

Środki przymusu

Oddział 1

Zatrzymanie

§ 181. Czas zatrzymania liczy się od momentu faktycznego pozbawienia wolności.

§ 182. W posiedzeniu sądu rozpoznającego zażalenie na zatrzymanie udział prokuratora jest obowiązkowy, gdy zatrzymanie nastąpiło na jego zarządzenie lub gdy w trybie nadzoru prokurator stwierdził uchybienia i podjął środki przewidziane w § 184.

§ 183. 1. Prokurator w ramach sprawowanego nadzoru nad prawidłowością zatrzymania w toku postępowania przygotowawczego ocenia legalność i zasadność zatrzymania, zwracając zwłaszcza uwagę na:

- 1) istnienie przesłanek określonych w art. 244 § 1 kpk;
- 2) ustalenie, czy okres zatrzymania był adekwatny do potrzeb procesowych i nie przekroczył terminów określonych w art. 248 § 1 i 2 kpk;
- 3) udokumentowanie zatrzymania, przy czym protokół zatrzymania powinien znajdować się w aktach głównych sprawy i zawierać adnotację o doręczeniu jego odpisu zatrzymanemu wraz z pouczeniem o przysługujących mu prawach;
- 4) stan zdrowia zatrzymanego, w szczególności czy poddano go badaniu lekarskiemu w wypadkach tego wymagających.

2. Szczególnie wnikliwej oceny wymaga wypadek, gdy w czasie zatrzymania lub bezpośrednio potem nie przesłuchano osoby zatrzymanej bądź przesłuchano ją w charakterze świadka.

§ 184. Stwierdzone uchybienia związane z zatrzymaniem należy wytknąć, a w wypadku rażących uchybień wystąpić z wnioskiem o wszczęcie wobec winnych postępowania dyscyplinarnego lub wszczęć śledztwo.

Oddział 2

Środki zapobiegawcze

§ 185. Wniosek Policji lub innego organu o zastosowanie środka zapobiegawczego powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie niezbędności tego środka.

§ 186. Jeżeli zachodzą wątpliwości co do podstawy faktycznej zastosowania środka zapobiegawczego, określonej w art. 249 § 1 kpk, prokurator zleca Policji dokonanie niezbędnych czynności dowodowych bądź dokonuje ich sam.

§ 187. 1. Wniosek prokuratora do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie.

2. Z chwilą skierowania wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz zarządzenia doprowadzenia podejrzanego do sądu, podejrzany przechodzi do dyspozycji sądu i pozostaje w niej do czasu rozpoznania wniosku.

§ 188. W razie złożenia poręczenia majątkowego, o którym mowa w art. 257 § 2 kpk, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania i o zastosowaniu poręczenia majątkowego.

§ 189. 1. Jeżeli podejrzany powołuje się na zły stan zdrowia lub doznane obrażenia ciała, prokurator zarządza zbadanie go przez lekarza, a wyniki badania dołącza do wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

2. Jeżeli bezzwłoczne poddanie podejrzanego badaniu lekarskiemu jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione, prokurator - po zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania - zleca dokonanie takiego badania w areszcie śledczym. Po otrzymaniu opinii lekarza należy bezzwłocznie rozważyć kwestię utrzymania tymczasowego aresztowania i potrzebę umieszczenia podejrzanego w odpowiednim zakładzie leczniczym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie otrzymania w toku postępowania przygotowawczego informacji o złym stanie zdrowia tymczasowo aresztowanego.

4. Po wydaniu przez sąd postanowienia o tymczasowym aresztowaniu prokurator przesyła do aresztu śledczego - jeżeli wynika to z akt śledztwa lub

dochodzenia - informacje o podejrzanym mające na celu zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienie bezpieczeństwa w areszcie. W wypadku gdy zachodzi konieczność izolowania podejrzanego od innych tymczasowo aresztowanych, informacja powinna zawierać w szczególności ich dane osobowe.

§ 190. Decyzję co do uchylenia tymczasowego aresztowania ze względów wskazanych w art. 259 kpk podejmuje się bezzwłocznie po ich sprawdzeniu.

§ 191. Jeżeli istnieją podstawy, o których mowa w art. 258 § 1 kpk, wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania można skierować do sądu także wtedy, gdy podejrzany jest pozbawiony wolności w innej sprawie.

§ 192. 1. W razie stosowania tymczasowego aresztowania z powodu obawy ukrywania się podejrzanego lub obawy matactwa, prokurator we wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania powinien wskazać dane, na których opiera swoje stanowisko.

2. Jeżeli istnieje kilka podstaw tymczasowego aresztowania, należy je wymienić we wniosku.

§ 193. O uchyleniu tymczasowego aresztowania prokurator niezwłocznie zawiadamia sąd, który wydał postanowienie o tymczasowym aresztowaniu.

§ 194. 1. Tymczasowo aresztowany w postępowaniu przygotowawczym pozostaje do dyspozycji prokuratora, na którego wniosek środek ten został zastosowany.

2. Jeżeli sąd lub inny uprawniony organ zwraca się o wydanie tymczasowo aresztowanego, dobro postępowania nie stoi temu na przeszkodzie, prokurator wyraża zgodę na doprowadzenie.

3. O wyrażeniu zgody zawiadamia się, na 7 dni przed mającym nastąpić wydaniem, areszt śledczy, w którym podejrzany jest osadzony. W razie nieudzielenia zgody powiadamia się o tym organ żądający, ze wskazaniem, kiedy doprowadzenie będzie mogło nastąpić.

§ 195. 1. W razie wydania przez prokuratora polecenia przetransportowania tymczasowo aresztowanego do innego aresztu śledczego w związku z potrzebą dokonania czynności procesowych, należy, na 14 dni przed datą czynności, wysłać do właściwej jednostki Policji nakaz doprowadzenia, dołączając do niego pismo z

żądaniem przetransportowania oraz nakaz wydania skierowany do administracji aresztu wraz z informacją o mającym nastąpić przetransportowaniu.

2. Bezzwłocznie po zakończeniu czynności, o których mowa w ust. 1, należy wydać polecenie przetransportowania osoby tymczasowo aresztowanej do aresztu śledczego, w którym poprzednio przebywała, chyba że prokurator uwzględniając wniosek administracji aresztu zarządzi inaczej.

3. Jeżeli nie sprzeciwia się temu dobro postępowania przygotowawczego, niektóre czynności procesowe z udziałem osób pozbawionych wolności, w tym zwłaszcza końcowe zaznajomienie z materiałami postępowania, należy - w miarę możliwości - dokonywać na terenie aresztu śledczego (zakładu karnego).

§ 196. 1. W czasie trwania tymczasowego aresztowania prokurator umożliwia podejrzanemu komunikowanie się z osobami z zewnątrz w zakresie niezbędnym dla załatwienia spraw osobistych i rodzinnych. O odmowie udzielenia zezwolenia na widzenie zawiadamia się zainteresowanego.

2. Jeżeli korespondencja aresztowanego zawiera wiadomości mogące utrudnić postępowanie przygotowawcze, prokurator zarządza załączenie jej do akt sprawy, o czym zawiadamia nadawcę; nie dotyczy to korespondencji, którą można doręczyć adresatowi po usunięciu z niej takich wiadomości.

§ 197. 1. W razie istnienia przesłanek do poszukiwania podejrzanego listem gończym, prokurator występuje do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia ujęcia podejrzanego.

2. Do listu gończego dołącza się odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu oraz nakaz przyjęcia podejrzanego do najbliższego - według miejsca jego ujęcia - aresztu śledczego.

3. Po ujęciu i doprowadzeniu podejrzanego prokurator przesłuchuje go i w razie potrzeby występuje z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Jeżeli prokurator z takim wnioskiem do sądu nie wystąpi, to niezwłocznie uchyla uprzednio wydane postanowienie o tymczasowym aresztowaniu oraz odwołuje list gończy.

4. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 1 i 3, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

§ 198. Jeżeli ze sprawy wniesionej do sądu z aktem oskarżenia wyłączono część materiałów dotyczących innego przestępstwa zarzucanego oskarżonemu, który jest tymczasowo aresztowany, i wszczęto przeciwko niemu postępowanie, można - gdy zachodzą ku temu warunki - wystąpić z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w wyłączonej sprawie.

§ 199. W przypadku zwrotu sprawy przez sąd do uzupełnienia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie uprzednio tymczasowo aresztowanej, czas trwania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym liczy się od daty wpływu akt do prokuratury po uprawomocnieniu się postanowienia o zwrocie sprawy, przy czym okresy tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym sumuje się.

§ 200. Z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym wobec podejrzanego pozostającego na wolności, który w tej samej sprawie był przedtem aresztowany, prokurator występuje do sądu właściwego do dalszego stosowania lub przedłużenia tego środka.

§ 201. 1. Jeżeli sąd wyda postanowienie o zwrocie sprawy prokuratorowi na podstawie art. 345 § 1 kpk, a w sprawie tej nadal istnieją podstawy do utrzymania tymczasowego aresztowania, właściwy prokurator niezwłocznie po uprawomocnieniu się tego postanowienia, a jeszcze przed zwrotem sprawy do prokuratury, występuje do sądu, przed którym toczy się postępowanie, z wnioskiem o przedłużenie stosowania tego środka nieprzekraczającego okresu, o którym mowa w art. 263 § 3 kpk.

2. Jeżeli oczekiwanie na uprawomocnienie się postanowienia o zwrocie sprawy powodowałoby zagrożenie upływu oznaczonego terminu tymczasowego aresztowania bądź niezachowanie terminu określonego w art. 263 § 6 kpk, prokurator uczestniczący w rozprawie lub posiedzeniu, na którym zapadła decyzja o zwrocie sprawy, wnosi o przedłużenie tymczasowego aresztowania przez sąd, przed którym toczy się postępowanie, bądź też o wystąpienie przez ten sąd z wnioskiem o jego przedłużenie na podstawie art. 263 § 4 kpk.

§ 202. O każdym wypadku tymczasowego aresztowania, którego czas trwania przekroczył 9 miesięcy, prokurator okręgowy zawiadamia prokuratora apelacyjnego, a naczelnik wydziału Biura do Spraw Przesłuchowości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej – Prokuratora Krajowego, podając jednocześnie przewidywany termin zakończenia postępowania przygotowawczego.

§ 203. O każdym przypadku przedłużenia tymczasowego aresztowania na okres powyżej roku prokurator apelacyjny lub naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej zawiadamia Prokuratora Krajowego.

§ 204 1. Odpis postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wraz z nakazem zwolnienia przesyła się do aresztu śledczego odpowiednio wcześniej, tak aby właściwa jednostka otrzymała go najpóźniej na 3 dni przed upływem terminu, do którego aresztowanie miało trwać. W razie stwierdzenia, iż areszt śledczy nie otrzymał dokumentów w tym terminie, właściwy prokurator przekazuje bezzwłocznie teleksem, telefaksem lub telefonicznie informację o treści postanowienia i powoduje doręczenie jego odpisu oraz innych niezbędnych pism przed upływem tego terminu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zawiadomienia o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji innego organu.

3. Areszt śledczy należy również zawiadomić, z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni, o tym, iż prokurator nie będzie występował o przedłużenie tymczasowego aresztowania.

4. O uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej powiadamia się odpowiednio właściwą wojskową komendę uzupełnień bądź wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

§ 205. 1. Środek zapobiegawczy określony w art. 277 § 1 kpk może być stosowany łącznie z innymi środkami zapobiegawczymi o charakterze wolnościowym.

2. Jeżeli zakaz opuszczania przez oskarżonego kraju połączony jest z zatrzymaniem paszportu lub innego dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy albo z zakazem wydania takiego dokumentu, odpis postanowienia w tym przedmiocie przesyła się organowi, który wydał paszport lub inny dokument, o którym mowa wyżej, bądź jest uprawniony do ich wydania.

3. Zatrzymany paszport lub inny dokument wskazany w ust. 2, przekazuje się organowi, który wydał ten dokument.

4. Odpis postanowienia dotyczącego cudzoziemców przesyła się wraz z zatrzymanym dokumentem urzędowi konsularnemu państwa obcego, którego obywatelem jest cudzoziemiec.

5. Odpisy postanowień, o których mowa w ust. 2 i 4, przesyła się Komendzie Głównej Straży Granicznej.

6. Odpisy postanowień o uchyleniu środka zapobiegawczego, o którym mowa w ust. 2, bądź jego zmianie przesyła się organom wymienionym w ust. 2, 4 i 5.

§ 206. 1. Środek zapobiegawczy, określony w art. 276 kpk, można zastosować w szczególności wtedy, gdy popełnienie przestępstwa pozostaje w związku z wykonywanymi przez podejrzanego czynnościami służbowymi, działalnością zawodową lub prowadzeniem przez niego określonego rodzaju pojazdów.

2. Odpis postanowienia o zawieszeniu podejrzanego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo zawierającego nakaz powstrzymania się od określonej działalności doręcza się pracodawcy lub właściwemu organowi samorządu zawodowego albo instytucji, odpis zaś postanowienia o nakazaniu powstrzymania się od prowadzenia określonego rodzaju pojazdów - Komendzie Głównej Policji.

Oddział 3

Zabezpieczenie majątkowe

§ 207. W sprawach, o których mowa w art. 291 kpk, należy już w początkowym stadium postępowania przygotowawczego zbierać informacje o stanie majątkowym osoby podejrzanego oraz o rzeczach i prawach majątkowych podlegających zabezpieczeniu, a będących we władaniu innych osób, wykorzystując do tego celu dostępne bazy danych (zwłaszcza w urzędach skarbowych, sądach rejestrowych, wydziałach ksiąg wieczystych sądów rejonowych, urzędach gminnych rejestrujących działalność gospodarczą osób fizycznych).

§ 208. W toku postępowania przygotowawczego prokurator powinien, w razie potrzeby, na podstawie przepisów Prawa bankowego zasięgać informacji o

obrotach i stanach rachunków bankowych w związku z toczącą się sprawą karną lub karną skarbową.

§ 209. Postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na podstawie art. 291 kpk lub art. 131 kks może być wydane jedynie w stosunku do podejrzanego w rozumieniu art. 71 § 1 kpk.

§ 210. W razie potrzeby, przed wydaniem postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, prokurator przesłuchuje podejrzanego i inne osoby na okoliczności dotyczące zajętego mienia.

§ 211. 1. W postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym wymienia się wszystkie tytuły zabezpieczenia mające zastosowanie w sprawie.

2. Zakres zabezpieczenia na poczet grożącej grzywny powinien odpowiadać przewidywanemu wymiarowi tej kary.

§ 212. 1. Prokurator po wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym występuje - na podstawie art. 293 § 2 kpk - z wnioskiem do sądu właściwego do rozpoznania zażalenia na to postanowienie o nadanie postanowieniu klauzuli wykonalności.

2. Odpis postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym doręcza się podejrzanemu za zwrotnym pokwitowaniem odbioru, które załącza się do akt postępowania przygotowawczego. Podejrzanemu, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, odpis postanowienia doręcza się podczas przesłuchania lub za pośrednictwem administracji aresztu śledczego, natomiast podejrzanemu przebywającemu na wolności - za pośrednictwem organu egzekucyjnego.

3. Przesyłając organowi egzekucyjnemu postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym do wykonania, prokurator w piśmie przewodnim wskazuje mienie podejrzanego ujawnione w toku postępowania przygotowawczego i miejsce, w którym ono się znajduje.

4. W sprawach, w których Policja dokonała tymczasowego zajęcia, jeden egzemplarz protokołu zajęcia dołącza się do akt postępowania przygotowawczego, a drugi przesyła wraz z postanowieniem o zabezpieczeniu organowi egzekucyjnemu, czyniąc o tym w piśmie przewodnim stosowną wzmiankę.

§ 213. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, kart płatniczych, pieniędzy i innych papierów wartościowych,

z reguły pozostawia się u podejrzanego lub jego rodziny albo oddaje na przechowanie osobie godnej zaufania. Dotyczy to zwłaszcza pojazdów samochodowych, maszyn i urządzeń technicznych wymagających niezbędnej konserwacji.

§ 214. 1. O wydaniu postanowienia o zabezpieczeniu w sprawie, w której dokonano tymczasowego zajęcia, zawiadamia się za zwrotnym poświadczeniem odbioru osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

2. Jeżeli w sprawie, o której mowa w ust. 1, prokurator odstąpił od wydania postanowienia o zabezpieczeniu, o upadku tymczasowego zajęcia należy zawiadomić podejrzanego i osobę, której oddano pod dozór zajęte ruchomości.

§ 215. O uchyleniu postanowienia o zabezpieczeniu zawiadamia się podejrzanego i organ egzekucyjny, któremu postanowienie przesłano do wykonania.

§ 216. Nadesłany przez organ egzekucyjny protokół dokonanego zajęcia mienia składa się do akt postępowania przygotowawczego, a w odpisie - do akt podręcznych. Jeżeli akta sprawy znajdują się już w sądzie, jeden egzemplarz protokołu należy przesłać sądowi w celu dołączenia do właściwych akt.

Rozdział 8

Zawieszenie postępowania

§ 217. 1. Jeżeli postępowanie zawiesza się wobec podejrzanego, co do którego zachodzi przeszkoda, o której mowa w art. 22 § 1 kpk, w stosunku do innych podejrzanych w tej samej sprawie postępowanie przygotowawcze toczy się w dalszym ciągu.

2. Jeżeli do czasu zakończenia śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzanym nie ustały przyczyny, które spowodowały zawieszenie postępowania w części dotyczącej jednego z nich, należy - przed sporządzeniem aktu oskarżenia - wyłączyć sprawę podejrzanego, co do którego postępowanie zawieszono, do odrębnego postępowania.

3. W wypadku gdy wobec podejrzanych działających wspólnie odrębne postępowanie ograniczyłoby w sposób znaczny możliwość wszechstronnego

wyjaśnienia okoliczności sprawy, przeszkoda po stronie jednego z podejrzanych, może być podstawą zawieszenia postępowania w całości.

§ 218. 1. Przed zatwierdzeniem postanowienia o zawieszeniu postępowania prokurator bada, czy zostały zebrane i zabezpieczone w sprawie wszystkie dostępne materiały dowodowe i czy podjęto niezbędne czynności w celu wykrycia i ujęcia podejrzanego.

2. Jeżeli prokurator uzna zawieszenie postępowania za przedwczesne, poleca uzupełnienie postępowania we wskazanym przez siebie kierunku.

§ 219. Zawieszając postępowanie z powodu nieujęcia podejrzanego, prokurator, w celu ustalenia miejsca jego pobytu, zarządza poszukiwania za pośrednictwem Policji.

§ 229. Jeżeli poszukiwany popełnił przestępstwo większej wagi, a poszukiwania podejrzanego przez Policję okazały się bezskuteczne, prokurator występuje do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania oraz wydaje postanowienie o poszukiwaniu listem gończym.

§ 221. Pismo zarządzające poszukiwania lub postanowienie o poszukiwaniu listem gończym przesyła się do jednostki organizacyjnej Policji właściwej ze względu na miejsce ostatniego zamieszkania podejrzanego.

§ 222. W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo - nie rzadziej niż raz w ciągu 6 miesięcy - sprawdzać, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal.

§ 223. 1. Po ustaniu przyczyn zawieszenia postępowania prokurator wydaje postanowienie o jego podjęciu.

2. Jeżeli ustały przyczyny, które spowodowały zarządzenie poszukiwania lub wydanie postanowienia o poszukiwaniu listem gończym, należy bezzwłocznie odwołać poszukiwanie i zawiadomić o tym właściwą jednostkę organizacyjną Policji, podając powód odwołania.

3. W razie uchylenia postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, należy także uchylić w stosunku do tej samej osoby postanowienie o poszukiwaniu listem gończym oraz odwołać list gończy.

Rozdział 9

Zakończenie postępowania przygotowawczego

§ 224. W postanowieniu o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia można również określić jako przyczynę umorzenia:

- 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa;
- 2) okoliczność, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa.

§ 225. 1. Śledztwo lub dochodzenie może być umorzone w całości lub w części. Umorzenie w części może dotyczyć osób, zarzuczonych czynów lub zdarzeń objętych tym postępowaniem.

2. Jeżeli stwierdzono, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy, w postanowieniu wymienia się obie przyczyny umorzenia postępowania.

§ 226. W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia należy wymienić osoby, przeciwko którym toczyło się postępowanie, oraz zarzuty albo zdarzenia będące jego przedmiotem, zwięźle przedstawić czynności, jakich dokonano, i poczynione ustalenia, ocenić zebrane dowody oraz wskazać powody faktyczne i prawne, które zadecydowały o umorzeniu i przyjętej podstawie tego umorzenia.

§ 227. Jeżeli w wyniku śledztwa lub dochodzenia prowadzonego przeciwko kilku podejrzany zachodzą podstawy do warunkowego umorzenia postępowania w stosunku do jednego lub niektórych z nich, a co do innych należy sporządzić akt oskarżenia, prokurator wyłącza postanowieniem sprawę w odpowiedniej części do odrębnego prowadzenia.

Rozdział 10

Terminy i zażalenia

§ 228. Do okresu postępowania przygotowawczego nie wlicza się czasu, jaki upływa:

- 1) od daty postanowienia o zamknięciu śledztwa, a w dochodzeniu - od wniesienia aktu oskarżenia, zaś w wypadkach określonych w art. 325g § 1 kpk - od daty postanowienia o zamknięciu dochodzenia do daty wpływu akt sprawy z sądu na skutek zwrotu sprawy na podstawie art. 345 § 1 kpk;
- 2) od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania do daty jego podjęcia;
- 3) od daty skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego do daty wpływu sprawy po zakończeniu tego postępowania;
- 4) od daty postanowienia o umorzeniu postępowania do daty wpływu akt sprawy z sądu po uchyleniu postanowienia o umorzeniu na skutek uwzględnienia zażalenia albo na podstawie art. 328 kpk, a także do daty postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania na podstawie art. 327 kpk.

§ 229. W postanowieniu o skierowaniu sprawy do postępowania mediacyjnego prokurator określa termin zakończenia tego postępowania.

§ 230. Jeżeli z treści zażalenia nie wynika, jakiego postanowienia lub zarządzenia ono dotyczy, prokurator wzywa wnoszącego do uzupełnienia zażalenia.

§ 231. Po otrzymaniu zażalenia na postanowienie w przedmiocie środka zapobiegawczego oraz o zabezpieczeniu majątkowym prokurator, nie dostrzegając możliwości uchylenia lub zmiany tych postanowień, niezwłocznie przesyła zażalenie wraz z aktami sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie bądź jest właściwy do rozpoznania zażalenia i przedstawia uzasadniony wniosek o podjęcie stosownego rozstrzygnięcia.

§ 232. 1. Uznając, że nie ma podstaw do uwzględnienia zażalenia na postanowienie kończące postępowanie, prokurator jest obowiązany przedstawić je niezwłocznie właściwemu sądowi wraz z aktami sprawy i wnioskiem zawierającym jego stanowisko co do zasadności zażalenia.

2. Przed dokonaniem czynności, o których mowa w ust. 1, prokurator może osobiście przedsięwziąć lub zlecić Policji sprawdzenie nowych istotnych faktów i dowodów, na które powołuje się wnoszący zażalenie.

Podjęcie na nowo i wznowienie umorzonego postępowania; podjęcie postępowania sprawdzającego

§ 233. Postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa, dochodzenia lub postępowania sprawdzającego należy wydać bezzwłocznie po ujawnieniu okoliczności wskazującej, że umorzenie postępowania było niezasadne bądź, że postępowanie sprawdzające wymaga uzupełnienia.

§ 234. 1. W uzasadnieniu postanowienia o podjęciu na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania należy wskazać okoliczności stanowiące podstawę jego wydania.

2. O podjęciu na nowo i o wznowieniu umorzonego postępowania oraz podjęciu postępowania sprawdzającego zawiadamia się pokrzywdzonego oraz instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, a o wznowieniu - również podejrzanego.

§ 235. 1. W toku czynności dowodowych przewidzianych w art. 327 § 3 kpk jest niedopuszczalne przesłuchanie w jakimkolwiek charakterze osoby, przeciwko której postępowanie ma się toczyć.

2. W razie braku podstaw do podjęcia na nowo lub wznowieniu umorzonego postępowania, prokurator zawiadamia o tym osobę wnoszącą o podjęcie lub wznowienie postępowania, podając motywy podjętej decyzji.

§ 236. Po podjęciu na nowo umorzonego postępowania albo jego wznowieniu bądź uchyleniu prawomocnego postanowienia o umorzeniu dochodzenia wydaje się postanowienie o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli nie było uprzednio wydane.

§ 237. 1. Pismo zawierające żądanie wszczęcia lub kontynuacji postępowania przygotowawczego w sprawie, w której uprawomocniło się postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo o jego umorzeniu, o ile nie uzasadnia wszczęcia lub podjęcia na nowo postępowania, pozostawia się w aktach sprawy. Odpowiedzi składającemu pismo udziela kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury, w której wydano lub zatwierdzono postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia albo o jego umorzeniu. Odpowiedź powinna zawierać informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej samej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione

nowe okoliczności uzasadniające wszczęcie lub kontynuację prawomocnie umorzonego postępowania przygotowawczego.

2. Pismo kwestionujące zasadność prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie, będące co do istoty wnioskiem o wznowienie postępowania, przekazuje się do rozpoznania prokuratorowi nadrzędnemu nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził to postanowienie. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia w trybie art. 327 § 2 kpk powinno zawierać także informację o możliwości pozostawienia bez biegu następnych pism w tej sprawie, jeżeli nie zostaną przedstawione w nich nowe okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.

3. Jeżeli pismo zawiera wniosek o wydanie postanowienia przewidzianego w art. 328 kpk lub potrzeba taka wyłoni się w toku badania sprawy, pismo wraz z aktami i stosownym wnioskiem prokuratury apelacyjnej przekazuje się Prokuraturze Krajowej. Pismo informujące o braku podstaw do wydania postanowienia na podstawie art. 328 kpk podpisuje dyrektor (zastępca) biura Prokuratury Krajowej.

4. Pismo z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3 naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej przekazuje Dyrektorowi Biura.

Rozdział 12

Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym

§ 238. 1. Obowiązkiem prokuratora sprawującego nadzór nad postępowaniem przygotowawczym jest zapewnienie sprawnego i zgodnego z przepisami procedury karnej oraz niniejszego regulaminu przebiegu tego postępowania.

2. Ze szczególną starannością prokurator nadzoruje postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie tymczasowo aresztowanej.

§ 239. 1. Powierzając Policji lub innym organom przeprowadzenie śledztwa w całości lub określonym zakresie, prokurator udziela wytycznych oraz określa

termin do przedstawienia planu śledztwa albo planu czynności śledczych. Plan ten podlega kontroli prokuratora, który w razie potrzeby dokonuje w nim zmian i uzupełnień oraz wskazuje czynności procesowe, których dokona sam lub w których chce uczestniczyć.

2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach prokurator może zastrzec, że dopuszczenie stron do udziału w czynnościach śledczych wymaga jego zgody.

§ 240. Prokurator sprawując nadzór w sprawach, w których organ dochodzeniowy wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy, ocenia prawidłowość przebiegu postępowania przy rozpoznawaniu wniosków o przedłużenie czasu trwania dochodzenia do 3 miesięcy.

§ 241. 1. Wniosek o przedłużenie czasu trwania dochodzenia powinien być przedłożony prokuratorowi wraz z aktami sprawy nie później niż 7 dni przed upływem terminu.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba przedłużenia tymczasowego aresztowania, stosowny wniosek organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze wraz z aktami sprawy powinien wpłynąć do prokuratora nie później niż 21 dni przed upływem terminu.

§ 242. Zapoznając się z aktami sprawy i oceniając przebieg postępowania, prokurator zwraca uwagę na realizację celów i zadań postępowania przygotowawczego, w szczególności na:

- 1) prawidłową realizację kierunku postępowania;
- 2) prawidłowość przeprowadzenia i udokumentowania dowodów;
- 3) szybkość postępowania, a zwłaszcza koncentrację czynności;
- 4) prawidłowość przeprowadzenia czynności związanych z przedstawieniem zarzutów;
- 5) procesową potrzebę stosowania środków zapobiegawczych i zabezpieczenia majątkowego;
- 6) zakres przedmiotowy i podmiotowy postępowania;
- 7) należyte wyjaśnienie okoliczności sprawy;
- 8) realizację uprawnień procesowych uczestników postępowania;
- 9) sprawdzenie wyjaśnień podejrzanych;
- 10) ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa;
- 11) dostosowanie do potrzeb konkretnej sprawy ilościowego zgromadzenia dowodów, przeprowadzenie ich w odpowiednim momencie i w odpowiedniej kolejności;

12) techniczną stronę akt sprawy, a w szczególności przejrzystość ułożenia materiałów, numerację kart i szatę graficzną.

§ 243. 1. W razie potrzeby prokurator nadzorujący zastrzega swój udział w czynnościach procesowych, osobiste ich przeprowadzenie bądź przejęcie sprawy do swego prowadzenia.

2. Jeżeli dobro śledztwa lub dochodzenia wymaga zmiany prowadzącego postępowanie przygotowawcze, prokurator zwraca się o to do jego przełożonego służbowego.

3. W razie uznania, że dany organ nie daje gwarancji prawidłowego przeprowadzenia postępowania, prokurator przejmuje śledztwo lub dochodzenie do swego prowadzenia.

§ 244. W razie potrzeby uzupełnienia zamkniętego śledztwa lub dochodzenia, prokurator wydaje postanowienie o uchyleniu postanowienia o zamknięciu śledztwa lub dochodzenia i określa czynności wymagające dokonania.

§ 245. Zatwierdzenie postanowienia o odmowie wszczęcia oraz o zawieszeniu śledztwa lub dochodzenia bądź o jego umorzeniu, a także aktu oskarżenia sporządzonego przez Policję w dochodzeniu następuje na oryginale i odpisie dokumentu, ze wskazaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego prokuratora oraz daty. Odpis zatwierdzonego dokumentu załącza się do akt podręcznych.

§ 246. Jeżeli postanowienie o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia wymaga zmian i poprawek, prokurator zwraca je organowi prowadzącemu postępowanie w celu ich dokonania lub sam sporządza postanowienie.

§ 247. Jeżeli akt oskarżenia sporządzony przez Policję w dochodzeniu nie odpowiada wymogom ustawowym, prokurator poleca poprawić go lub sam go sporządza albo wydaje postanowienie, o którym mowa w art. 331 § 1 kpk.

§ 248. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 326 § 1 kpk, prokurator sprawdza w szczególności:

- 1) szybkość i trafność podejmowania pierwszych czynności po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie;
- 2) sposób dokumentowania ustnych zawiadomień o przestępstwie oraz zasadność wszczynania dochodzeń;

- 3) prawidłowość decyzji o zatrzymaniu osób podejrzanych oraz zawiadomienia prokuratora o tych decyzjach;
- 4) przestrzeganie terminów śledztw i dochodzeń oraz postępowań sprawdzających.

§ 249. Spostrzeżenia i uwagi dotyczące pracy dochodzeniowo-śledczej, wynikające z nadzoru, prokurator przekazuje kierownikowi właściwej jednostki organizacyjnej Policji, a w rażących wypadkach niewykonania polecenia prokuratora w postępowaniu przygotowawczym, występuje do przełożonego funkcjonariusza z żądaniem wszczęcia przeciwko niemu postępowania służbowego lub dyscyplinarnego.

§ 250. Zasady sprawowania nadzoru nad pracą dochodzeniową Policji mają odpowiednie zastosowanie do nadzoru prokuratora nad pracą innych organów uprawnionych do prowadzenia dochodzeń.

§ 251. Prokurator rejonowy lub prokurator przez niego wyznaczony co najmniej raz w roku dokonuje kontroli dochodzeń prowadzonych przez organy państwowe posiadające uprawnienia oskarżycieli publicznych i w razie potrzeby udziela tym organom niezbędnego instruktażu w zakresie czynności w postępowaniu przygotowawczym.

Rozdział 13

Akt oskarżenia

§ 252. W akcie oskarżenia, oprócz tytułu i daty pisma oraz danych wymienionych w art. 119 § 1 i art. 332 § 1 i 2 kpk, należy:

- 1) w nagłówku podać imię i nazwisko osoby objętej oskarżeniem, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej zarzucanego jej czynu, z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 kk;
- 2) podać dane dotyczące zatrzymania, zastosowania tymczasowego aresztowania albo innego środka zapobiegawczego;
- 3) w razie objęcia oskarżeniem kilku osób, wymienić w kolejności sprawców, podlegaczy, pomocników i inne osoby, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy, zamieszczając po danych o osobie każdego z nich stawiane im zarzuty w zasadzie w porządku chronologicznym, z tym jednak ażeby czyny zagrożone oczywiście surowszymi karami poprzedzały inne zarzuty;
- 4) w razie sporządzenia osobnych konkluzji w odniesieniu do poszczególnych oskarżonych wymienić w każdej z nich imiona i nazwiska wszystkich współsprawców objętych aktem oskarżenia; jeżeli jednak przeciwko

współsprawcy toczy się odrębne postępowanie, jego nazwiska nie zamieszcza się w konkluzji, podając je tylko w uzasadnieniu.

§ 253. 1. Wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy następuje przez wymienienie nazwy sądu i jego siedziby oraz powołanie przepisów uzasadniających właściwość rzeczową i miejscową.

2. W sprawach o przestępstwa skarbowe w akcie oskarżenia należy wskazać organ finansowy uprawniony do działania, obok prokuratora, w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 254. 1. W uzasadnieniu aktu oskarżenia należy wskazać, co do których oskarżonych wydano postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym oraz w jakiej części wyłączono materiały do odrębnego postępowania lub postępowanie umorzono.

2. Na marginesie uzasadnienia, a także listy, wykazu i wniosku, wymienionych w art. 333 kpk, należy podać właściwe numery kart akt sprawy dotyczące powołanego dowodu lub osoby.

§ 255. 1. Akt oskarżenia przesyła do sądu naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator okręgowy lub rejonowy.

2. W piśmie do sądu należy zamieścić:

- 1) wzmiankę o wysłaniu zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, z podaniem ich daty;
- 2) wzmiankę o przekazaniu tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu;
- 3) informację o miejscu przechowywania i o przekazaniu do dyspozycji sądu dowodów rzeczowych, których nie dołączono do akt sprawy, oraz o dokonanym zabezpieczeniu majątkowym;
- 4) wniosek o rozpoznanie wytoczonego równocześnie powództwa cywilnego lub wzmiankę o zgłoszeniu powództwa w toku postępowania przygotowawczego albo wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w art. 49a kpk.

3. Do akt sprawy należy dołączyć po jednym odpisie aktu oskarżenia dla każdego z oskarżonych, a jeżeli oskarżony pozbawiony wolności ma obrońcę - również dla obrońcy.

4. Zwrotne pokwitowanie odbioru zawiadomień, o których mowa w art. 334 § 2 kpk, przesyła się bezzwłocznie po ich otrzymaniu do sądu w ślad za aktem oskarżenia.

5. W razie umieszczenia w akcie oskarżenia wniosku o skazanie bez przeprowadzenia rozprawy, dokonane uprzednio przez prokuratora z oskarżonym uzgodnienie co do orzeczenia kary lub środka karnego powinno być zawarte w protokole jego wyjaśnień bądź wyrażone w odrębnym dokumencie.

§ 256. Z aktem oskarżenia przesyła się do wiadomości sądu, oprócz listy ujawnionych pokrzywdzonych z podaniem ich adresów, także wykaz adresów innych osób wzywanych do sądu; nie dotyczy to adresu oskarżonego.

§ 257.1. Przekazanie tymczasowo aresztowanego do dyspozycji sądu następuje równocześnie z przesłaniem aktu oskarżenia.

2. W razie zastosowania w postępowaniu przygotowawczym poręczenia lub dozoru Policji, o przesłaniu do sądu aktu oskarżenia należy zawiadomić poręczającego lub jednostkę organizacyjną Policji sprawującą dozór nad podejrzanym.

§ 258. 1. Prokurator może jednocześnie z wniesieniem aktu oskarżenia wytoczyć powództwo cywilne, jeżeli według jego oceny wymaga tego interes społeczny, a dowody zebrane w postępowaniu przygotowawczym są wystarczające do uwzględnienia powództwa; w razie wytoczenia powództwa, do akt sprawy należy dołączyć wymaganą liczbę odpisów pozwu.

2. Na wniosek pokrzywdzonej osoby fizycznej lub po uzyskaniu jej zgody prokurator powinien wytoczyć powództwo cywilne, zwłaszcza jeżeli pokrzywdzony na skutek ułomności, niezaradności lub z innej przyczyny ma ograniczoną możliwość samodzielnego dochodzenia przysługujących mu roszczeń lub przemawia za tym względ na zasady współżycia społecznego i wychowawczą rolę postępowania karnego.

Rozdział 14

Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego

§ 259. 1. Jeżeli zawiadomienie o przestępstwie ściganym z oskarżenia prywatnego nie daje podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, prokurator przekazuje doniesienie właściwemu sądowi, powiadamiając o tym pokrzywdzonego.

2. W sprawie, w której dokonywano czynności przewidzianych w art. 307 kpk, prokurator, nie znajdując podstaw do wszczęcia postępowania z urzędu, wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Pokrzywdzonego poucza się o prawie do złożenia aktu oskarżenia, ze wzmianką, że w wypadku wniesienia przez niego prywatnego aktu oskarżenia materiały sprawy zostaną na jego żądanie przesłane sądowi.

§ 260. Jeżeli dowody zebrane w toku postępowania przygotowawczego nie potwierdzają oceny, o której mowa w art. 60 § 1 kpk, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 259 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 261. Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego wszczętego o przestępstwo ścigane oskarżenia publicznego okaże się, że czyn będący przedmiotem postępowania jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego, a interes społeczny nie wymaga objęcia oskarżenia, prokurator wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. W uzasadnieniu postanowienia należy wykazać brak w czynie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego oraz brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu. Przepis § 259 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Dział II

Postępowanie karne w stosunkach międzynarodowych

Rozdział 1

Pomoc prawna

§ 262. Wniosek o udzielenie pomocy w sprawie karnej sporządza się wtedy, gdy zachodzi konieczność dokonania za granicą czynności procesowych lub uzyskania niezbędnego materiału dowodowego.

§ 263. 1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej w sprawie karnej powinien być sporządzony w języku polskim, podpisany przez naczelnika wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratora okręgowego oraz opatrzony pieczęcią urzędową prokuratury.

2. We wniosku należy przytoczyć w miarę możliwości dane personalne oraz adresy osoby podejrzanej i świadków, określić zwięźle stan faktyczny sprawy, ze wskazaniem kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego podejrzanemu, wskazać czynności, które mają być przeprowadzone, a w miarę potrzeby dołączyć materiały pozwalające na zidentyfikowanie osób, których czynności mają dotyczyć.

§ 264. 1. Jeżeli umowa o obrocie prawnym nie przewiduje bezpośredniej wymiany wniosków o pomoc prawną pomiędzy właściwymi prokuratorami, wnioski te przesyła się w dwóch egzemplarzach bez wskazania adresata do Prokuratury Krajowej, która przesyła je do właściwego organu obcego państwa.

2. Wniosek kierowany za granicę bezpośrednio przez właściwego prokuratora powinien powoływać się na postanowienia umowy o obrocie prawnym.

§ 265. Wniosek o przesłuchanie obywatela polskiego przebywającego za granicą przez urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokurator okręgowy przesyła bezpośrednio do właściwego urzędu konsularnego.

§ 266. Wyjazd prokuratora w celu wzięcia udziału w czynnościach przeprowadzanych za granicą wymaga zgody Prokuratury Krajowej.

§ 267. Czynności w ramach pomocy prawnej powinny być dokonane przez prokuratora wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratora prokuratury okręgowej albo prokuratora prokuratury rejonowej pod nadzorem służbowym prokuratury okręgowej. Protokoły i inne dokumenty opatruje się pieczęcią urzędową, a ich odpisy pozostawia się w aktach podręcznych.

§ 268. 1. Obywateli państw obcych, występujących w postępowaniu karnym w charakterze stron, poucza się o obowiązku wynikającym z art. 138 kpk.

2. Poza przypadkami określonymi w art. 586 § 1 i art. 613 § 1 kpk oraz gdy nie nastąpiło pouczenie o treści art. 138 kpk, doręczenie pisma stronie i osobie składającej poręczenie majątkowe, a przebywającej w kraju, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o obrocie prawnym, odbywa się w trybie przewidzianym w tej umowie; osobie przebywającej w innym kraju doręcza się pismo wraz z tłumaczeniem drogą pocztową za zwrotnym pokwitowaniem odbioru.

§ 269. 1. Wniosek o powołanie zespołu polskiego, o którym mowa w art. 589c k.p.k., naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny albo okręgowy kieruje, drogą służbową, do Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien określać przesłanki uzasadniające powołanie zespołu polskiego, przewidziane w art. 589c § 1 k.p.k., a także okoliczności, które powinno zawierać porozumienie o powołaniu takiego zespołu, zawarte w art. 589b § 3 k.p.k., wraz z ich uzasadnieniem.

§ 270. 1. Tryb określony w § 269 ust. 1 stosuje się także w przypadku delegowania prokuratora do zespołu, o którym mowa w art. 589d § 1 k.p.k., chyba że wniosek o delegowanie właściwy organ państwa współpracującego skieruje bezpośrednio do Prokuratora Generalnego.

2. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 589e § 1 k.p.k., prokurator uczestniczący w pracach zespołu przedstawia niezwłocznie prokuratorowi przełożonemu stosowną informację na piśmie.

Rozdział 2

Wydawanie osób ściganych (ekstradycja)

§ 271. Do wniosku o wydanie przez państwo obce osoby ściganej, kierowanego do Prokuratury Krajowej, należy załączyć akta sprawy wraz z odpisami podstawowych materiałów dowodowych oraz w miarę możliwości rysopisy i inne materiały identyfikacyjne.

§ 272. 1. Realizacja wniosku organu państwa obcego o wydanie osoby ściganej następuje w trybie określonym w kodeksie postępowania karnego i w umowach międzynarodowych.

2. Czynności zastrzeżone dla prokuratora powinny być wykonywane przez prokuratora wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratora właściwej prokuratury okręgowej. W toku tych czynności należy przede wszystkim ustalić, czy zarzucony czyn jest przestępstwem ekstradycyjnym oraz czy sprawca jest osobą podlegającą wydaniu, w myśl ustawy o obywatelstwie polskim.

3. O wyjaśnienie wątpliwości w przedmiocie obywatelstwa osoby objętej wnioskiem państwa obcego o ekstradycję należy zwracać się do właściwego urzędu, a w przypadku stwierdzenia, że uzyskanie dowodów obywatelstwa polskiego nastąpiło z naruszeniem prawa, należy wystąpić o unieważnienie odnośnych dokumentów.

4. Jeżeli w toku czynności zajdzie potrzeba uzyskania dodatkowych danych od organu występującego o ekstradycję, należy zebrane materiały wraz z odpowiednim wnioskiem przedstawić Prokuraturze Krajowej.

§ 273. Po ustaleniu, że osoba wskazana we wniosku państwa obcego podlega ekstradycji, prokurator przesłuchuje tę osobę w charakterze podejrzanego, przesłuchuje świadków i w miarę potrzeby dokonuje innych czynności, po czym wnosi sprawę do właściwego miejscowo sądu okręgowego.

§ 274. Prokurator bierze udział w posiedzeniu sądu, dotyczącym wydania opinii w przedmiocie ekstradycji.

§ 275. 1. Przy występowaniu do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania na wniosek organu państwa obcego obowiązują ogólne przepisy o dopuszczalności stosowania środków zapobiegawczych.

2. Zawiadamiając bezpośrednio organ ścigający państwa obcego i Prokuraturę Krajową o zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania cudzoziemca, należy podać datę zatrzymania.

Rozdział 3

Przekazywanie osób ściganych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania

§ 276. 1. Wniosek o wydanie europejskiego nakazu aresztowania, zwanego dalej "nakazem", kieruje do sądu okręgowego naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub właściwy miejscowo prokurator okręgowy.

2. Na podstawie informacji otrzymanej z właściwego sądu prokurator apelacyjny lub okręgowy występuje do sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie nakazu także w sprawach zawisłych w postępowaniu jurysdykcyjnym i wykonawczym.

3. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej jest znane, prokurator jednocześnie wnosi do sądu okręgowego o przekazanie nakazu właściwemu organowi sądowemu państwa wykonania nakazu. Jeżeli miejsce pobytu osoby ściganej nie jest znane, odpis nakazu przekazuje się Prokuraturze Krajowej z wnioskiem o wdrożenie poszukiwań międzynarodowych.

4. Przejęcia osoby ściganej, przekazywanej do Polski na podstawie nakazu, dokonuje wydział Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokuratura okręgowa po bezpośrednich uzgodnieniach z organem sądowym państwa wykonania nakazu albo za pośrednictwem punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowniczej lub Prokuratury Krajowej.

§ 277. 1. Organami uprawnionymi do przyjmowania europejskich nakazów aresztowania, zwanych dalej "nakazami europejskimi", wydanych przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej (bezpośrednio od tych organów, Interpolu lub Prokuratury Krajowej) są właściwe miejscowo prokuratury okręgowe.

2. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 607k § 2-4 k.p.k., prokurator okręgowy kieruje sprawę do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia o przekazaniu osoby ściganej lub wydanie postanowienia o odmowie przekazania osoby ściganej. Kierując wniosek o wydanie postanowienia o przekazaniu osoby ściganej, prokurator wnosi jednocześnie o zastosowanie wobec tej osoby tymczasowego aresztowania lub, jeżeli szczególne względy przemawiają za odstąpieniem od stosowania tego środka, innego środka zapobiegawczego.

§ 278. Udział prokuratora w czynnościach sądu okręgowego związanych z wydaniem i wykonaniem europejskiego nakazu aresztowania jest obowiązkowy.

§ 279. O każdym przypadku wystąpienia do sądu okręgowego o wydanie nakazu oraz o przyjęciu nakazu europejskiego od organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a także o decyzji sądu w tym zakresie prokurator apelacyjny lub okręgowy niezwłocznie informuje Prokuraturę Krajową. Prokuraturę Krajową należy również informować o niedotrzymaniu terminów wydania postanowienia w przedmiocie przekazania osoby ściganej, określonych w art. 607m § 1 i 2 k.p.k., oraz o wystąpieniu przeszkód w jej przekazaniu, o których mowa w art. 607n § 2 k.p.k.

Przejęcie i przekazanie ścigania karnego

§ 280. Przejęcie ścigania przestępstw popełnionych za granicą przez obywateli polskich oraz przekazanie ścigania następuje w trybie i na zasadach określonych w kodeksie postępowania karnego, w umowach o obrocie prawnym i w porozumieniach.

§ 281. 1. W sprawie, w której przejęte postępowanie karne zawiera wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody, należy, kierując do sądu akt oskarżenia, wnieść i popierać powództwo cywilne.

2. Do akt sprawy przekazywanego postępowania karnego należy dołączyć udokumentowany wniosek pokrzywdzonego o naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem.

§ 282. 1. Do bezpośredniego porozumiewania się w sprawach karnych z urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce uprawnieni są naczelnicy wydziałów zamiejscowych Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej i prokuratorzy okręgowi lub upoważnieni przez nich prokuratorzy.

2. Do urzędów, o których mowa w ust. 1, należą:

- 1) konsulaty generalne, konsulaty, wicekonsulaty i agencje konsularne działające w ramach swej właściwości terytorialnej;
- 2) wydziały konsularne przedstawicielstw dyplomatycznych obejmujące zakresem swej działalności całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli dane państwo nie ma w Polsce konsulatów, lub obejmujące terytorium nie wchodzące w zakres właściwości konsulatów.

§ 283. W przypadku wątpliwości, czy pracownik przedstawicielstwa dyplomatycznego albo urzędu konsularnego korzysta z immunitetu jurysdykcyjnego przewidzianego w art. 578 i 579 kpk lub na mocy postanowień konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232) bądź poszczególnych umów konsularnych - należy się zwracać z odpowiednim zapytaniem do Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych za pośrednictwem Prokuratury Krajowej.

§ 284. 1. Doręczenie odpisu decyzji merytorycznej w sprawie przeciwko pracownikowi przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego

dokonuje Protokół Dyplomatyczny Ministerstwa Spraw Zagranicznych na wniosek Prokuratury Krajowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w sprawie, w której pokrzywdzonym jest pracownik lub jednostka organizacyjna przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego.

3. O wszczęciu i zakończeniu postępowania w sprawach dotyczących osób wymienionych w ust. 1 i 2 zawiadamia się Prokuraturę Krajową.

Rozdział 5

Stosowanie środków zapobiegawczych wobec cudzoziemców

§ 285. 1. O zastosowaniu przez sąd i uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec obywatela państwa obcego naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej lub prokurator okręgowy bezzwłocznie powiadamia Prokuratora Krajowego oraz wysyła pisemne zawiadomienie bezpośrednio do właściwego terytorialnie urzędu konsularnego lub do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego. W odniesieniu do obywateli państw obcych, z którymi Rzeczpospolita Polska nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych, oraz osób korzystających z prawa azylu zawiadomienie kieruje się do Departamentu Konsularnego i Polonii Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a jego kopię przesyła się do Prokuratury Krajowej.

2. Zawiadomienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać - poza danymi osobowymi, określeniem obywatelstwa i miejsca zamieszkania - oznaczenie dokumentu tożsamości, treść przedstawionego zarzutu wraz z kwalifikacją prawną czynu i podstawą prawną tymczasowego aresztowania, datę tymczasowego aresztowania i miejsca osadzenia.

3. Dokument tożsamości cudzoziemca, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie, deponuje się w areszcie śledczym.

4. O udzieleniu zezwolenia właściwemu przedstawicielowi dyplomatycznemu lub konsularnemu na widzenie z tymczasowo aresztowanym cudzoziemcem decyduje naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator okręgowy lub wyznaczony przez niego prokurator, mając na uwadze zasady i terminy określone

w konwencji konsularnej, jeżeli zawarta została z państwem, którego obywatelem jest tymczasowo aresztowany.

§ 286. Dokumenty przeznaczone do wysłania za granicę powinny być sporządzone pismem maszynowym na odpowiednim papierze (w zasadzie nie na formularzach używanych w postępowaniu, z wyjątkiem protokołów przesłuchania) oraz opatrzone pieczęcią urzędową prokuratury; w treści nie używa się skrótów.

Dział III

Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach karnych

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 287. W postępowaniu przed sądem prokurator podejmuje czynności zmierzające do prawidłowego i jednolitego stosowania prawa. W tym celu:

- 1) bierze udział w rozprawach i posiedzeniach;
- 2) składa wnioski co do wymiaru kary i innych rozstrzygnięć;
- 3) zaskarża orzeczenia, które uznaje za niesłuszne.

§ 288. Prokurator w toku postępowania sądowego dąży do wyjaśnienia okoliczności sprawy mogących mieć wpływ na treść orzeczenia. Działania podejmowane przez prokuratora powinny uwzględniać wychowawczą rolę procesu karnego oraz przyczyniać się do umacniania autorytetu sądu i powagi jego orzeczeń.

Rozdział 2

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem I instancji

§ 289. 1. Prokurator uczestniczy w posiedzeniach sądu, gdy ustawa tak stanowi, a nadto, gdy sąd rozpoznaje wniosek prokuratora albo rozstrzyga zażalenie na jego decyzję.

2. Prokurator powinien uczestniczyć także w innych posiedzeniach, gdy wymaga tego interes postępowania.

§ 290. 1. Do udziału w rozprawie (posiedzeniu) powinien być wyznaczony prokurator, który w danej sprawie prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze albo sporządził akt oskarżenia.

2. Odstępstwa od zasady, określonej w ust. 1, są dopuszczalne w uzasadnionych wypadkach, a w postępowaniu przed sądem okręgowym – tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych.

§ 291. Na rozprawie (posiedzeniu) prokurator składa wnioski we wszystkich kwestiach wymagających rozstrzygnięcia przez sąd i wypowiada się co do wniosków zgłaszanych przez uczestników postępowania. Wypowiedzi prokuratora powinny zawierać należycie sprecyzowane stanowisko.

§ 292. Odstąpienie od oskarżenia lub jego istotna zmiana wymagają zgody przełożonego, chyba że uzasadniające taką decyzję okoliczności ujawniły się dopiero na rozprawie.

§ 293. Prokurator w przemówieniu końcowym, po przedstawieniu istotnych okoliczności sprawy, omówieniu i ocenie dowodów, wskazuje na prawne i społeczne aspekty sprawy, uzasadniając kwalifikację prawną czynu, rodzaj i wymiar wnioskowanej kary i środków karnych oraz innych rozstrzygnięć.

§ 294. W sprawach, w których funkcje oskarżycielskie przed sądami rejonowymi wykonują przedstawiciele innych organów, prokurator zapoznaje się z treścią orzeczeń i w miarę potrzeby zaskarża je. Organom tym prokurator udziela wskazówek i zaleceń w wypełnianiu funkcji oskarżycielskiej.

§ 295. 1. Z przebiegu i wyników rozprawy (posiedzenia) prokurator składa bezzwłocznie sprawozdanie wraz z własną oceną orzeczenia (zarządzenia) przełożonemu, który swoim podpisem pod adnotacją w aktach podręcznych stwierdza przyjęcie sprawozdania. W szczególności prokurator informuje przełożonego o zastosowaniu przez sąd przepisu art. 387 i 397 kpk, czyniąc o tym adnotację w aktach podręcznych. W sprawach rozpoznawanych bez udziału prokuratora zasadność orzeczenia bada i składa sprawozdanie wyznaczony prokurator.

2. Przełożony, niezależnie od oceny prokuratora, może polecić złożenie wniosku sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia. Wniosek o sporządzenie na piśmie uzasadnienia orzeczenia, które wydano w sprawie obejmującej więcej niż jednego oskarżonego, powinien wskazywać, którego z oskarżonych dotyczy.

3. W sprawach prowadzonych lub nadzorowanych w wydziałach zamiejscowych Biura do Spraw Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, uprawnienia przełożonego przewidziane w tym rozdziale przysługują naczelnikowi wydziału zamiejscowego.

§ 296. Od decyzji o wniesieniu środka odwoławczego można odstąpić zarówno przed, jak i po zapoznaniu się z uzasadnieniem orzeczenia albo zarządzenia; przepis § 295 ust.1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Środki odwoławcze

§ 297. 1. Środek odwoławczy od orzeczenia sądu I instancji przesyła do sądu prokurator, który skierował akt oskarżenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego.

§ 298. 1. Przy powoływaniu się na dowód należy w uzasadnieniu środka odwoławczego wskazać numer karty akt sprawy, a także postanowienia o ujawnieniu dowodu.

2. Jeżeli w środku odwoławczym powołuje się dowody objęte wnioskiem o sprostowanie protokołu rozprawy, a w kwestii tej nie nastąpiło jeszcze rozstrzygnięcie, treść dowodów można także podać w brzmieniu określonym we wniosku.

§ 299. 1. Równocześnie z przesłaniem do sądu środka odwoławczego należy przekazać prokuratorowi, który będzie występował przed sądem II instancji, akta podręczne wraz z odpisem zaskarżonego orzeczenia i dodatkowym odpisem środka odwoławczego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio po otrzymaniu z sądu zawiadomienia o przyjęciu środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego, z tym że z aktami podręcznymi przesyła się w miarę możliwości odpis wyroku i tego środka.

Rozdział 4

Udział prokuratora w postępowaniu przed sądem odwoławczym

§ 300. Do udziału w rozprawach i posiedzeniach sądu odwoławczego wyznacza prokuratora naczelnik właściwego wydziału, który decyduje także o potrzebie złożenia pisemnego wniosku. Przepis § 290 stosuje się – w miarę możliwości – odpowiednio.

§ 301. 1. Prokurator wyznaczony do występowania przed sądem odwoławczym cofa, za zgodą przełożonego, środek odwoławczy jeżeli uzna, że jest on niezasadny.

2. Jeżeli okoliczności uzasadniające cofnięcie środka odwoławczego ujawniły się dopiero na rozprawie, prokurator samodzielnie podejmuje decyzję w tym zakresie.

3. O cofnięciu środka odwoławczego należy zawiadomić prokuratora, który zaskarżył orzeczenie, podając mu motywy tej decyzji.

§ 302. 1. W postępowaniu przed sądem odwoławczym przepis § 291 stosuje się odpowiednio.

2. W razie potrzeby, wynikającej z charakteru sprawy lub wagi rozstrzyganych problemów, sporządza się wniosek na piśmie.

3. We wniosku należy omówić uchybienia postępowania sądowego wymagające zwrócenia na nie uwagi sądowi niższej instancji.

§ 303. Akta podręczne zwraca się właściwej prokuraturze, podając w miarę potrzeby główne motywy stanowiska sądu odwoławczego oraz ocenę tego stanowiska.

§ 304. Zwracając akta podręczne prokuratorowi okręgowemu (rejonowemu), powiadamia się go o dostrzeżonych w postępowaniu odwoławczym uchybieniach postępowania przygotowawczego lub sądowego, a w miarę potrzeby podejmuje się odpowiednie środki oddziaływania służbowego.

Rozdział 5

Zaskarżanie prawomocnych orzeczeń

§ 305. 1. W razie stwierdzenia w orzeczeniu sądu odwoławczego uchybień wymienionych w art. 439 kpk lub innego rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 523 kpk, wniosek o doręczenie orzeczenia kieruje do sądu odwoławczego odpowiednio naczelnik właściwego wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej albo właściwego wydziału prokuratury apelacyjnej lub okręgowej. W sytuacji, o której mowa w art. 457 § 2 kpk, przy kierowaniu wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, stosuje się odpowiednio § 283 ust. 2 zdanie drugie.

2. Kasację od orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, wnosi do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu odwoławczego odpowiednio Dyrektor Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub prokurator okręgowy.

3. W posiedzeniu sądu odwoławczego w przedmiocie dopuszczalności kasacji uczestniczy odpowiednio prokurator wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratury apelacyjnej lub okręgowej; w razie potrzeby prokurator ten zaskarża orzeczenie o niedopuszczalności kasacji.

4. Pisemną odpowiedź na kasację składa odpowiednio prokurator wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokuratury apelacyjnej lub okręgowej w terminie 14 dni od otrzymania kasacji innej strony. Uznając kasację za oczywiście bezzasadną, prokurator zarządza przesłanie odpowiedzi podmiotom wymienionym w art. 530 § 5 kpk, o czym informuje sąd, po nadejściu zaś zwrotnych poświadczeń jej odbioru przesyła je do sądu w ślad za odpowiedzią na kasację.

5. W wypadku niesporządzenia przez sąd odwoławczy uzasadnienia orzeczenia w czasie powodującym zagrożenie upływu terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 kpk, naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub okręgowy, na miesiąc przed upływem tego terminu, powinien zawiadomić o tym prezesa sądu odwoławczego.

§ 306. 1. Uznając potrzebę wznowienia postępowania sądowego z urzędu lub na skutek podania uprawnionej osoby, prokurator rejonowy przedstawia prokuratorowi okręgowemu stosowny wniosek wraz z aktami sprawy. W razie

uznania podania za niezasadne, pozostawia się je bez biegu i powiadania o tym zainteresowanego, podając motywy odmowy. W sprawie, w której prokurator okręgowy wniósł akt oskarżenia, zasługujące na uwzględnienie podanie osoby uprawnionej o wznowienie postępowania przesyła się prokuratorowi apelacyjnemu. W sprawie, w której akt oskarżenia wniósł naczelnik wydziału zamiejscowego Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, zasługujące na uwzględnienie podanie osoby uprawnionej o wznowienie postępowania przesyła się dyrektorowi tego Biura.

2. Wniosek o wznowienie postępowania przesyła do właściwego sądu odpowiednio Dyrektor Biura do Spraw Przeszłości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej, prokurator apelacyjny lub okręgowy.

Dział IV

Udział prokuratora w postępowaniu wykonawczym

§ 307. 1. W razie ujawnienia okoliczności dających podstawę do odwołania odroczenia, przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności lub warunkowego przedterminowego zwolnienia albo do podjęcia zawieszono postępowania wykonawczego, prokurator bezzwłocznie występuje do sądu ze stosownym wnioskiem.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i warunkowego umorzenia postępowania.

§ 308. Prokurator powinien brać udział w posiedzeniach sądu, gdy sąd I lub II instancji rozstrzyga:

- 1) prośbę o ułaskawienie;
- 2) wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzuty co do obliczenia kary;
- 3) o zamianie kary pozbawienia wolności na grzywnę wobec cudzoziemca;
- 4) w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania;
- 5) o niezaliczeniu skazanemu na poczet kary pozbawienia wolności okresu leczenia spowodowanego samouszkodzeniem;
- 6) o zamianie kary grzywny lub kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności;
- 7) w przedmiocie wykonania kary pozbawienia wolności po zwolnieniu skazanego ze szpitala psychiatrycznego lub z zakładu leczenia odwykowego;

8) wniosek prokuratora o zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności lub odstąpienie od jej wykonania wobec sprawcy, co do którego orzeczono umieszczenie w zakładzie poprawczym.

§ 309. Prokurator powinien rozważyć potrzebę wzięcia udziału w posiedzeniu sądu również w innych sprawach, zwłaszcza zawitych lub poruszających opinię społeczną, a także w sprawach, o których mowa w art. 92 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późn. zm.⁴).

§ 310. Biorąc udział w posiedzeniu sądu, prokurator powinien ustosunkować się do rozpatrywanych wniosków i kwestii z nimi związanych, a następnie do oceny zasadności orzeczenia sądu oraz, w razie potrzeby, do jego zaskarżenia, jeżeli uzna je za wadliwe lub niesłuszne.

Dział V

Postępowanie o ułaskawienie

§ 311. 1. Jeżeli z treści otrzymanego pisma wynika, iż zawiera ono prośbę o ułaskawienie, prokurator przesyła je do właściwego sądu pierwszej instancji.

2. Biorąc udział w posiedzeniu sądu rozpoznającego prośbę o ułaskawienie, prokurator powinien zwracać uwagę na to, czy okoliczności, o których mowa w art. 563 kpk, są należycie wyjaśnione i poparte dowodami. Prokurator zwraca w szczególności uwagę, czy:

- 1) wskazane w prośbie, a powstałe po wydaniu wyroku, zdarzenia są należycie udokumentowane;
- 2) zebrano dokumenty dotyczące zachowania się skazanego po wydaniu wyroku, a zwłaszcza:
  - a) aktualny wywiad środowiskowy,
  - b) opinie z miejsca pracy,
  - c) aktualne dane o karalności,
  - d) opinie o zachowaniu się w zakładzie karnym w okresie odbywania kary pozbawienia wolności,

---

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217, z 2005 r. Nr 169, poz. 1413 i z 2006 r. Nr 220, poz. 1600).

- e) dowody dotyczące zapłaty orzeczonej grzywny, nawiązki, opłat i kosztów sądowych,
- f) dane o naprawieniu szkody lub zadośćuczynieniu.

3. Przychylając się do prośby na posiedzeniu sądu, prokurator zajmuje równocześnie stanowisko co do udzielenia przerwy w wykonaniu kary lub wstrzymaniu jej wykonania.

4. Niedopuszczalne jest składanie przez prokuratora na posiedzeniu wniosku o pozostawienie sprawy bez dalszego biegu, jeżeli o wydanie opinii zwrócił się Prokurator Generalny na podstawie art. 567 § 1 i 2 kpk.

§ 312. 1. Uznając potrzebę wszczęcia postępowania o ułaskawienie z urzędu, prokurator przedstawia prokuratorowi nadrzędnemu umotywowany wniosek wraz z aktami sprawy i odpowiednimi dokumentami.

2. W wypadku przewidzianym w art. 568 kpk prokurator występuje równocześnie z wnioskiem o wstrzymanie przez Prokuratora Generalnego wykonania kary lub zarządzenia przerwy w jej wykonaniu.

Dział VI

Udział prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, rodzinnych i opiekuńczych oraz ze stosunku pracy

§ 313. 1. Prokurator, podejmując czynności w granicach określonych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw, nie może naruszać zasady swobody kształtowania stosunku cywilnoprawnego, jeżeli treść lub cel tego stosunku nie sprzeciwia się jego istocie, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

2. Prokurator ocenia samodzielnie przesłanki określone w art. 7 kpc uzasadniające inicjowanie przez niego postępowania cywilnego lub zgłoszenie w nim udziału. Jeżeli w postępowaniu przed sądem strony mają zapewnioną ochronę prawną, udział prokuratora w postępowaniu mogą uzasadniać wyjątkowe okoliczności.

§ 314. 1. Sprawy cywilne należą do zakresu działania prokuratury, która jest miejscowo właściwa ze względu na siedzibę sądu właściwego do rozpoznania sprawy cywilnej.

2. Prokurator rejonowy uprawniony jest do podjęcia czynności przed sądem okręgowym jako sądem I instancji, jeżeli wyniki postępowania prowadzonego w podległej mu prokuraturze uzasadniają podjęcie takich czynności, chyba że udział przed sądem okręgowym prokuratora prokuratury okręgowej przyczyni się do usprawnienia postępowania. W takim wypadku przekazuje się akta sprawy lub inne materiały prokuratorowi okręgowemu, z wnioskiem o podjęcie czynności.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy zachodzi potrzeba udziału prokuratora w postępowaniu odwoławczym w sprawie, w której prokurator rejonowy lub okręgowy uczestniczył przed sądem I instancji.

§ 315. Przed wytoczeniem powództwa na rzecz oznaczonej osoby, złożeniem wniosku o zabezpieczenie powództwa lub wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego prokurator porozumiewa się z osobą zainteresowaną, pouczając ją o przysługujących jej prawach. Jeżeli osoba ta nie zamierza dochodzić przysługujących jej roszczeń, podjęcie przez prokuratora czynności mogą uzasadniać tylko szczególne okoliczności.

§ 316. Powództwo na rzecz Skarbu Państwa o orzeczenie na podstawie art. 412 kc przedmiotu świadczenia lub jego wartości prokurator wytacza w każdej sprawie, w której zebrany w postępowaniu karnym materiał dowodowy to uzasadnia. Wytoczenie takiego powództwa przez reprezentanta Skarbu Państwa prokurator może inicjować tylko w wyjątkowych wypadkach.

§ 317. W sprawach o roszczenia majątkowe prokurator przed wytoczeniem powództwa powinien zwrócić się na piśmie do osoby obowiązanej o dobrowolne spełnienie świadczenia w określonym terminie.

§ 318. Powództwo określone w art. 57 kpc powinno być wytoczone zwłaszcza wtedy, gdy zachodzi potrzeba ustalenia na podstawie art. 58 kc nieważności umów sprzecznych z prawem albo zawartych w celu obejścia prawa.

§ 319. Składając wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, prokurator wskazuje osoby zainteresowane w sprawie w rozumieniu art. 510 § 1 kpc w celu umożliwienia im uczestnictwa w postępowaniu.

§ 320. Złożenie przez prokuratora wniosku o ubezwłasnowolnienie może nastąpić po stwierdzeniu, że brak jest innych osób uprawnionych do jego zgłoszenia z mocy art. 545 § 1 kpc, albo że osoby uprawnione od tego się uchylają.

§ 321. 1. Zgłoszenie udziału prokuratora w toczącym się postępowaniu jest wskazane w szczególności w sprawach:

- 1) jeżeli okoliczności sprawy wskazują na to, że przedmiot postępowania sądowego ma charakter fikcyjny lub strony dążą do obejścia prawa;
- 2) przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności;
- 3) o stwierdzenie nieważności czynności prawnej zbycia nieruchomości (art. 58 kc w związku z art. 189 kpc);
- 4) związanych z ochroną dóbr kultury i ochroną praw autorskich;
- 5) o zwolnienie od egzekucji przedmiotów majątkowych zajętych w postępowaniu karnym, o ile prokurator nie jest jednym z pozwanych;
- 6) związanych z ochroną rodziny;
- 7) przeciwko sprawcom szkód na osobie lub mieniu, wywołanych szczególnie drastycznym działaniem sprawców;
- 8) o roszczenia związane z ochroną środowiska naturalnego.

2. Prokurator zgłasza także udział w sprawie, w której sąd zawiadomił go, w trybie art. 59 kpc, o uznaniu jego udziału za potrzebny; niezgłoszenie udziału w takiej sprawie może nastąpić tylko w wyjątkowych wypadkach.

3. W sprawach, w których postępowanie sądowe toczy się z inicjatywy prokuratora oraz w których wstąpił on do toczącego się już postępowania - jego udział w rozprawach sądowych jest obowiązkowy.

§ 322. O niewstąpieniu do sprawy, w której prokurator otrzymał zawiadomienie z sądu, należy sąd zawiadomić. Prokurator bezzwłocznie zawiadamia sąd również o odstąpieniu od udziału w sprawie.

§ 323. 1. Prokurator może w każdym stadium postępowania zmienić uprzednie stanowisko, cofnąć lub zmienić zgłoszone wnioski procesowe, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy.

2. Prokurator może cofnąć pozew bez zgody osoby, na której rzecz wytoczył powództwo, chyba że osoba ta wstąpiła do sprawy w charakterze powoda.

3. Prokurator nie jest uprawniony do samodzielnego rozporządzania przedmiotem sporu, a w szczególności nie może zrzec się roszczenia, jak również zawrzeć ugody sądowej zawierającej rozporządzenie przedmiotem sporu.

§ 324. W sprawach z zakresu prawa rodzinnego prokurator wytacza powództwo zwłaszcza wówczas, gdy osoba uprawniona na skutek nieporadności lub z innych ważnych względów nie jest w stanie dochodzić swoich roszczeń bądź też uchyliła się od ich dochodzenia ze szkodą dla interesu społecznego.

§ 325. Udział prokuratora w postępowaniu z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego wskazany jest w szczególności w sprawach:

- 1) o unieważnienie albo o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa;
- 2) o zaprzeczenie ojcostwa i macierzyństwa, o unieważnienie uznania dziecka i ustalenie nieważności uznania dziecka;
- 3) o orzeczenie przysposobienia przez cudzoziemców lub obywateli polskich zamieszkałych za granicą;
- 4) o rozwiązanie przysposobienia;
- 5) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.

§ 326. W sprawach o roszczenia pracownika ze stosunku pracy lub z zakresu ubezpieczenia społecznego wystąpienie prokuratora z wnioskiem do sądu pracy lub przystąpienie do toczącego się postępowania wskazane jest w szczególności, gdy:

- 1) wskutek rażącego naruszenia prawa narażony został interes pracownika lub grupy pracowników albo sprawa wywołała poruszenie opinii publicznej lub ma charakter precedensowy;
- 2) pracownik na skutek bezradności lub wyjątkowej sytuacji życiowej nie jest w stanie dochodzić swoich praw;
- 3) rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z ujawnieniem przez pracownika przestępstwa w zakładzie pracy albo z powodu wyrażonej przez niego społecznie uzasadnionej krytyki zakładu pracy lub osób pełniących w zakładzie funkcje kierownicze lub związkowe;
- 4) wskutek rażących zaniedbań zakładu pracy pracownik poniósł szkodę z powodu nieotrzymania świadczenia należnego z ubezpieczenia społecznego bądź nie otrzymał świadczeń pieniężnych przysługujących mu z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

§ 327. W postępowaniu odwoławczym prokurator bierze udział w sprawach, które toczyły się przed sądem I instancji z jego udziałem, chyba że udział ten jest niecelowy.

§ 328. Kasację od orzeczenia sądu drugiej instancji sporządza i wnosi właściwy prokurator okręgowy lub apelacyjny, przedstawiając bezzwłocznie akta sprawy Prokuraturze Krajowej.

Dział VII

Udział prokuratora w postępowaniu administracyjnym i w postępowaniu przed sądami administracyjnymi

§ 329. 1. Prokurator bierze udział w postępowaniu administracyjnym lub w innych postępowaniach, w których ustawa przewiduje jego udział, jeżeli wymaga tego ochrona praworządności - zwłaszcza gdy naruszenie prawa lub bezczynność organu narusza interes Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prokurator może odmówić stronie postępowania administracyjnego podjęcia czynności, jeżeli służą jej środki odwoławcze lub skarga do sądu administracyjnego albo wnioski o wznowienie postępowania bądź o stwierdzenie nieważności decyzji.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, gdy właściwy organ nadzoru podjął z urzędu czynności w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

§ 330. 1. Prokuratorowi służą w postępowaniu administracyjnym środki prawne przewidziane w dziale IV Kodeksu postępowania administracyjnego i ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.⁵), a także w art. 5 ustawy o prokuraturze oraz w innych ustawach.

2. W razie gdy w sprawie można skierować zarówno skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, jak i sprzeciw, prokurator dokonuje wyboru środka prawnego na podstawie oceny całokształtu sprawy, mając zwłaszcza na uwadze szybkie i skuteczne jej załatwienie.

§ 331. Sprawy, o których mowa w § 329 ust. 1, należą do właściwości prokuratora rejonowego lub okręgowego, w którego okręgu działania wszczęto lub

---

⁵ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417 i Nr 250, poz. 2118, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590.

powinno być wszczęte postępowanie, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 332. 1. Prokurator kieruje drogą służbową do Prokuratora Generalnego wnioski z uzasadnieniem wraz z aktami sprawy, gdy zachodzi potrzeba:

- 1) wniesienia przez Prokuratora Generalnego sprzeciwu od decyzji naczelnego organu administracji publicznej;
- 2) wystąpienia Prokuratora Generalnego do Prezesa Rady Ministrów o uchylenie rozporządzenia wojewody;
- 3) wystąpienia Prokuratora Generalnego do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych.

2. Prokurator kieruje drogą służbową, za pośrednictwem Prokuratury Krajowej, sprzeciw do ministra jako organu wyższego stopnia w stosunku do organu, który wydał zaskarżoną sprzeciwem decyzję, oraz skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego na decyzję ministra, a ponadto przedstawia tą drogą Prokuraturze Krajowej kopię skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego od orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w sprawie ze skargi na decyzję naczelnego organu administracji publicznej.

§ 333 1. Prokurator apelacyjny lub okręgowy w mieście stanowiącym siedzibę wojewódzkiego sądu administracyjnego zapewnia udział prokuratora w posiedzeniach tego sądu w sprawach, w których prokurator brał udział w postępowaniu administracyjnym, wniósł skargę albo zgłosił udział w postępowaniu przed tym sądem.

2. Prokurator, który wniósł skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub zgłosił udział w postępowaniu przed tym sądem, przekazuje niezwłocznie drogą służbową akta podręczne prokuratorowi apelacyjnemu lub okręgowemu właściwemu do zapewnienia udziału prokuratora w posiedzeniu sądu, chyba że zamierza sam wziąć udział w tym posiedzeniu.

§ 334. 1. Udział prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 3 i art. 265 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zapewnia prokurator apelacyjny właściwy ze względu na siedzibę wojewódzkiego sądu administracyjnego, który wydał zaskarżone orzeczenie, jeżeli prokurator brał udział w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji lub wniósł skargę kasacyjną albo uznał swój udział za

potrzebny. W uzasadnionych wypadkach prokurator apelacyjny może zwrócić się do Prokuratora Apelacyjnego w Warszawie o zapewnienie udziału prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w konkretnej sprawie.

2. Biuro Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej zapewnia udział prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w składzie siedmiu sędziów, a także w sprawie, w której skargę kasacyjną wniósł prokurator wykonujący czynności służbowe w Prokuraturze Krajowej.

3. Prokurator apelacyjny może wystąpić do Prokuratury Krajowej z wnioskiem o zapewnienie udziału prokuratora w posiedzeniu Naczelnego Sądu Administracyjnego w konkretnej sprawie, ze względu na jej szczególną zawziętość.

§ 335. Czynności dowodowe, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, prokurator przeprowadza tylko wówczas, gdy dowody zebrane w toku postępowania administracyjnego lub zawarte w aktach postępowania karnego nie są wystarczające do oceny naruszenia prawa przez organ administracji.

§ 336. Przewidzianą w ustawach szczególnych zgodę na dokonanie czynności kontrolnych prokurator wydaje w formie postanowienia.. Przepisy § 166 - § 168 stosuje się odpowiednio.

Dział VIII

Zapobieganie naruszeniu prawa

§ 337. 1. Prokurator zapobiega naruszeniu prawa stosując środki przewidziane w ustawach.

2. Środki prawne zapobiegające naruszeniu prawa prokurator podejmuje na podstawie nie budzących wątpliwości ustaleń poczynionych w postępowaniu karnym.

3. Zapobiegania naruszeniu prawa, na podstawie ustaleń poczynionych w toku czynności prokuratora w innych rodzajach postępowania niż wskazane w ust. 2, prokurator dokonuje poprzez podejmowanie środków przewidzianych w tych postępowaniach, zmierzających do przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

§ 338. Środki zapobiegające popełnianiu przestępstw prokurator podejmuje bezpośrednio po ustaleniu okoliczności uzasadniających ich stosowanie, niezależnie od stopnia zaawansowania postępowania przygotowawczego.

§ 339. 1. Przekazanie na podstawie art. 18 § 2 kpk właściwemu organowi sprawy, w której odmówiono wszczęcia śledztwa lub dochodzenia bądź postępowanie umorzono, powinno nastąpić w szczególności, gdy zachodzi potrzeba podjęcia przez obowiązane organy przewidzianych prawem środków zmierzających między innymi do:

- 1) ochrony środowiska naturalnego;
- 2) wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do pracownika naruszającego obowiązki służbowe;
- 3) pociągnięcia pracownika winnego powstania szkody do odpowiedzialności materialnej;
- 4) przeciwdziałania demoralizacji nieletniego;
- 5) zobowiązania osoby uzależnionej do poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Jeżeli ustawa uzależnia wszczęcie przez właściwy organ postępowania, o którym mowa w ust. 1, od złożenia wniosku, prokurator przekazując sprawę składa wniosek lub zwraca się do uprawnionego organu o jego złożenie, wnosząc jednocześnie o poinformowanie go o sposobie załatwienia sprawy.

§ 340. 1. W wystąpieniu skierowanym na podstawie art. 27 ustawy prokurator może żądać pociągnięcia do odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej osobę objętą aktem oskarżenia.

2. Żądanie pociągnięcia do odpowiedzialności materialnej osoby objętej aktem oskarżenia prokurator kieruje do odpowiedniego organu, gdy uzna za niecelowe wystąpienie przez siebie z powództwem cywilnym.

§ 341. W ramach współdziałania w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, organami samorządu terytorialnego i organizacjami społecznymi, prokurator:

- 1) z własnej inicjatywy składa organom samorządowym informację o stanie przestępczości i stanie przestrzegania prawa, a w razie potrzeby przedstawia wnioski o wydanie przepisów porządkowych: na podstawie art. 40 ustawy z

dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.⁶⁾;

- 2) uczestniczy w pracach komisji bezpieczeństwa i porządku na podstawie art. 38a ust. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.⁷⁾;
- 3) kieruje z własnej inicjatywy do innych organów państwowych i organizacji społecznych informację o stanie zagrożenia przestępczością i innymi naruszeniami prawa wraz z odpowiednimi wnioskami;
- 4) podejmuje inne działania zmierzające do tworzenia prawnych i organizacyjnych warunków przeciwdziałania naruszeniom prawa.

Dział IX

Skargi i wnioski

§ 342. Wpływające do prokuratury skargi i wnioski, o których mowa w art. 227 i 241 kpa, podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami działu VIII tego kodeksu oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

§ 343. Skargę na czynności lub zachowanie prokuratora lub innego pracownika prokuratury rozpatruje jego przełożony.

§ 344. Pisma o charakterze procesowym dotyczące zakresu działania prokuratora w postępowaniu karnym w konkretnej sprawie załatwia się w trybie przewidzianym w odpowiednich przepisach tego postępowania; pism tych nie należy traktować jako skarg.

§ 345. Jeżeli pismo lub zgłoszenie ustne, podlegające rozpoznaniu w trybie określonego postępowania, zawiera także zarzuty dotyczące niedopełnienia obowiązków, przekroczenia uprawnień lub uchybienia godności urzędu przez

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz 2007 r. Nr 48, poz. 327.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 i z 2004 r. Nr 102, poz. 1055.

prokuratora lub innego pracownika prokuratury, w tej części należy traktować je jako skargę, do której załatwienia właściwy jest prokurator przełożony.

§ 346. Skargę na działalność prokuratury, zawierającą także zarzuty odnoszące się do działalności innych organów, prokurator rozpoznaje w zakresie swojej właściwości i niezwłocznie przekazuje odpis skargi właściwemu organowi.

§ 347. Złożoną ustnie skargę na działalność prokuratury przyjmuje się do protokołu. Skargę na inne organy przyjmuje się do protokołu tylko wówczas, gdy okoliczności sprawy uzasadniają podjęcie przez prokuratora czynności w określonym trybie. W pozostałych wypadkach informuje się skarżącego, jaki organ jest właściwy do rozpatrzenia skargi lub o przysługujących mu środkach prawnych.

§ 348. Wielokrotnie ponawiane skargi w sprawach już wyjaśnionych w całości, nie zawierające nowych okoliczności, mogą być pozostawione bez biegu; należy o tym powiadomić skarżącego informując, że podtrzymuje się zajęte uprzednio stanowisko i że niewykazanie w kolejnych skargach nowych okoliczności spowoduje pozostawienie ich bez biegu.

Przepis końcowy

§ 349. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu 12 lipca 2007 r.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma na celu dostosowanie treści Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zwany dalej „Regulaminem”, do zmian wprowadzonych w ustawie o prokuraturze oraz Kodeksie postępowania karnego. Nadto konieczność wydania nowego regulaminu w miejsce dotychczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 1992 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 163 z późn. zm.⁷⁾), wynika z nowego zakresu upoważnienia ustawowego do wydania aktu

---

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz.U. z 1993 r. Nr 79, poz. 372, z 1996 r. Nr 131, poz. 619, z 1998 r. Nr 111, poz. 698 i Nr 124, poz. 822, z 2001 r. Nr 1, poz. 11, z 2003 r. Nr 170, poz. 1658, z 2005 r. Nr 43, poz. 421 i z 2007 r. Nr 38, poz. 250.

wykonawczego, zawartego w znowelizowanej ustawie o prokuraturze. o

Nowela do ustawy o prokuraturze przede wszystkim dostosowuje upoważnienia, zawarte w art. 18 tej ustawy, do wymogów Konstytucji. Dotyczy to zarówno zakresu upoważnienia, przenoszącego określenie wewnętrznej organizacji powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (zwanymi dalej p.j.o.p) z art. 18 ust.2 do art. 18 ust.1, jak i szczególności ustawowego upoważnienia do uregulowania danej materii aktem podustawowym, a także sformułowania wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego. Ponadto w noweli do ustawy o prokuraturze zawarte są zmiany, polegające na przeniesieniu do ustawy niektórych unormowań, zawartych dotychczas w Regulaminie, jako że są to regulacje materii ustawowej (np. określenie kompetencji zastępców kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury czy wskazanie prokuratorów uprawnionych do wydawania prokuratorom podległym poleceń co do treści czynności procesowych, w tym określenie, kto jest prokuratorem bezpośrednio przełożonym). To z kolei spowodowało konieczność uzupełnienia regulacji ustawowej o pewne unormowania kwestii organizacyjnych, dotyczących struktury powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, które to unormowania dotychczas znajdowały się w Regulaminie.

Zmiany w projektowanym Regulaminie, w stosunku do aktualnie obowiązującego, skorelowane są ze zmianami w k.p.k, które dotyczą głównie modelu nadzoru instancyjnego i obejmują rozszerzenie zakresu instancji poziomej (zwiększenie roli prokuratora bezpośrednio przełożonego), a także przeniesienie do sądu nadzoru instancyjnego nad niektórymi decyzjami, dotychczas zaskarżalnymi do prokuratora nadrzędnego (zarazem w k.p.k sformułowana została definicja pojęcia „prokurator nadrzędny”, jako że to procedura karna posługuje się tym

pojęciem i nie jest konieczne formułowanie owej definicji w akcie tak ogólnym, jak ustawa o prokuraturze).

Powyższe uwarunkowania przemawiają za nadaniem rozdziałowi 3 w części ogólnej w dziale I nowego brzmienia. Przepisy tego rozdziału określają wewnętrzną strukturę p.j.o.p. wszystkich szczebli. Przyjęta struktura Biura do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej Prokuratury Krajowej (11 wydziałów zamiejscowych i 3 zespoły w Prokuraturze Krajowej) oraz zmiana modelu nadzoru instancyjnego (określona w projekcie zmian k.p.k.) rzutuje na strukturę prokuratury apelacyjnej (zniesienie Wydziału do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Wydziału Nadzoru nad Postępowaniem Przygotowawczym) oraz prokuratury okręgowej (zniesienie Wydziału do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Wydziału Postępowania Przygotowawczego oraz możliwość utworzenia Wydziału do Spraw Przeszeczności Gospodarczej). Sprawy z zakresu zwierzchniego nadzoru służbowego, zleconego odpowiednio przez prokuratora apelacyjnego i okręgowego, nad śledztwami i dochodzeniami prowadzonymi w prokuraturach okręgowych i rejonowych oraz sprawowanie nadzoru instancyjnego w zakresie środków odwoławczych rozpoznawanych przez prokuratora nadrzędnego przekazane zostaną do kompetencji Wydziałów Organizacyjnych prokuratur apelacyjnych i okręgowych.

Proponowane brzmienie przepisów § 141 ust.3 i § 237 jest wyrazem koncepcji wzmocnienia procesowej roli prokuratora bezpośrednio przełożonego, zaś propozycja dotycząca § 232 związana jest z przekazaniem sądom nadzoru instancyjnego nad decyzjami prokuratorskimi kończącymi postępowanie przygotowawcze.

Ponadto – w ramach zakreślonych nowym brzmieniem upoważnienia, zawartego w art. 18 ust. 1 ustawy o prokuraturze – projektowany regulamin

realizuje zmianę charakteru nadzoru służbowego w p.j.o.p. oraz uwzględnia reformę struktur zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Koncepcja zmiany charakteru nadzoru służbowego sprowadza się do zastąpienia nadzoru, sprawowanego przez prokuratorów jednostek wyższego stopnia w formach władczych, zwierzchnim nadzorem służbowym o charakterze konsultacyjnym (§ 70 - § 75). Wewnętrzny nadzór służbowy pozostaje bez zmian – w porównaniu z dotychczasowymi uregulowaniami, dotyczącymi nadzoru w ramach tej samej jednostki. Zwierzchni nadzór służbowy unormowany został w ten sposób, by podkreślić niewładczy charakter uprawnień prokuratora sprawującego ten nadzór, a także możliwość zwrócenia się o objęcie danej sprawy tym nadzorem przez prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze (nadzorującego postępowanie przygotowawcze prowadzone przez inny organ) w danej sprawie lub kierownika jednostki, w której sprawa ta jest prowadzona. Za wskazane uznano też wprowadzenie możliwości wystąpienia przez prokuratora sprawującego zwierzchni nadzór służbowy o przejęcie nadzorowanej sprawy do prowadzenia przez innego prokuratora tej samej p.j.o.p. lub jednostki bezpośrednio wyższego stopnia.

Pozostałe proponowane zmiany w stosunku do dotychczas obowiązującego Regulaminu – za wyjątkiem zmiany w § 107 ust.3 i § 290 – służą realizacji nowej koncepcji organizacji prokuratorskich struktur do zwalczania przestępczości zorganizowanej. Koncepcja ta zakłada wyodrębnienie pionu zajmującego się tą problematyką ze struktury prokuratur okręgowych i apelacyjnych poprzez utworzenie wydziałów zamiejscowych Biura do Spraw Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej. Wydziałami tymi, ulokowanymi w miejscu dawnych wydziałów do spraw przestępczości zorganizowanej prokuratur apelacyjnych, kierować będą naczelnicy, wyposażeni w kompetencje – w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych – kierowników p.j.o.p. Stąd zmiany polegające na wpisaniu owych kompetencji do Regulaminu. Zarazem powoduje to

konieczność pominięcia we właściwych przepisach kompetencji prokuratorów apelacyjnych, którzy po tej reformie struktur ds. przestępczości zorganizowanej - przestaną zajmować się prowadzeniem postępowań przygotowawczych i kierowaniem aktów oskarżenia do sądu.

Proponowane brzmienie przepisu § 107 ust. 3 regulaminu podyktowane jest względami praktycznymi i polega na przywróceniu prokuratorom apelacyjnym kompetencji, posiadanych przez nich w przeszłości. Brak tych kompetencji dezorganizuje pracę jednostek stopnia apelacyjnego, a są to kompetencje, pozostające w zgodzie z ustawową pozycją prokuratorów apelacyjnych jako kierowników jednostek tego stopnia i prokuratorów przełożonych w stosunku do prokuratorów prokuratury apelacyjnej, prokuratorów prokuratur okręgowych oraz prokuratorów prokuratur rejonowych na obszarze działania prokuratury apelacyjnej (vide – art.17 ust. 2 b ustawy o prokuraturze).

Nowe brzmienie § 290 regulaminu wynika z potrzeb praktyki, zwłaszcza w sprawach dużej wagi czy o dużym stopniu skomplikowania, w których dogłębna znajomość akt sprawy oraz przebiegu procesu przed sądem jest niezwykle istotna dla prawidłowej realizacji funkcji oskarżycielskiej prokuratora. Reguła ta – w miarę możliwości - powinna mieć odpowiednie zastosowanie w postępowaniu odwoławczym (§ 300).

W zmienionych przepisach regulaminu uwzględniono również wprowadzenie do praktyki prokuratur obowiązku realizacji przepisów dotyczących postępowania przyspieszonego (§ 129 - § 131), rzutujących na organizację i czas pracy p.j.o.p. oraz wymagających określenia zasad współdziałania w tym zakresie z sądami powszechnymi i jednostkami Policji.

Uregulowania wymagały także obowiązki p.j.o.p. jako podmiotu zobowiązanego, przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do

informacji publicznej, do udostępniania informacji o sprawach publicznych (§ 100 – § 105).

Uzupełnienia wymagały także, pominięte w aktualnie obowiązujących przepisach regulaminu, regulacje związane ze stosowaniem przepisów ustawy dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232).

Generalnie powyższe zmiany wymagały zamieszczenia w regulaminie przepisów dotyczących struktury i zakresu kompetencji poszczególnych biur Prokuratury Krajowej a także zmian dotyczących struktury i zakresu zadań podległych jej jednostek organizacyjnych szczebla apelacyjnego, okręgowego i rejonowego.

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływało na jednostki prokuratury, które będą musiały dostosować swoje funkcjonowanie do wymogów znowelizowanego kodeksu postępowania karnego i ustawy o prokuraturze.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Projekt rozporządzenia konsultowany był z prokuratorami apelacyjnymi, okręgowymi i rejonowymi, a także z przedstawicielami wszystkich biur w Prokuraturze Krajowej. Zgłoszone uwagi i propozycje w zdecydowanej mierze zostały uwzględnione i znalazły swój wyraz w zmienionych przepisach regulaminu.

Wejście w życie rozporządzenia spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa, jednakże wydatki związane z zadaniem wprowadzenia w prokuraturze jednolitej struktury zajmującej się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej, obejmującej działające w ramach Prokuratury Krajowej Biuro do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i 11 wydziałów zamiejscowych, zlokalizowanych

w miejscowościach będących siedzibami jednostek szczebla apelacyjnego, są uwzględnione w budżecie państwa na rok 2007.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na budżet samorządów terytorialnych, na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i wewnętrzną gospodarkę, przedsiębiorczość funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Materia projektowanego rozporządzenia leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.